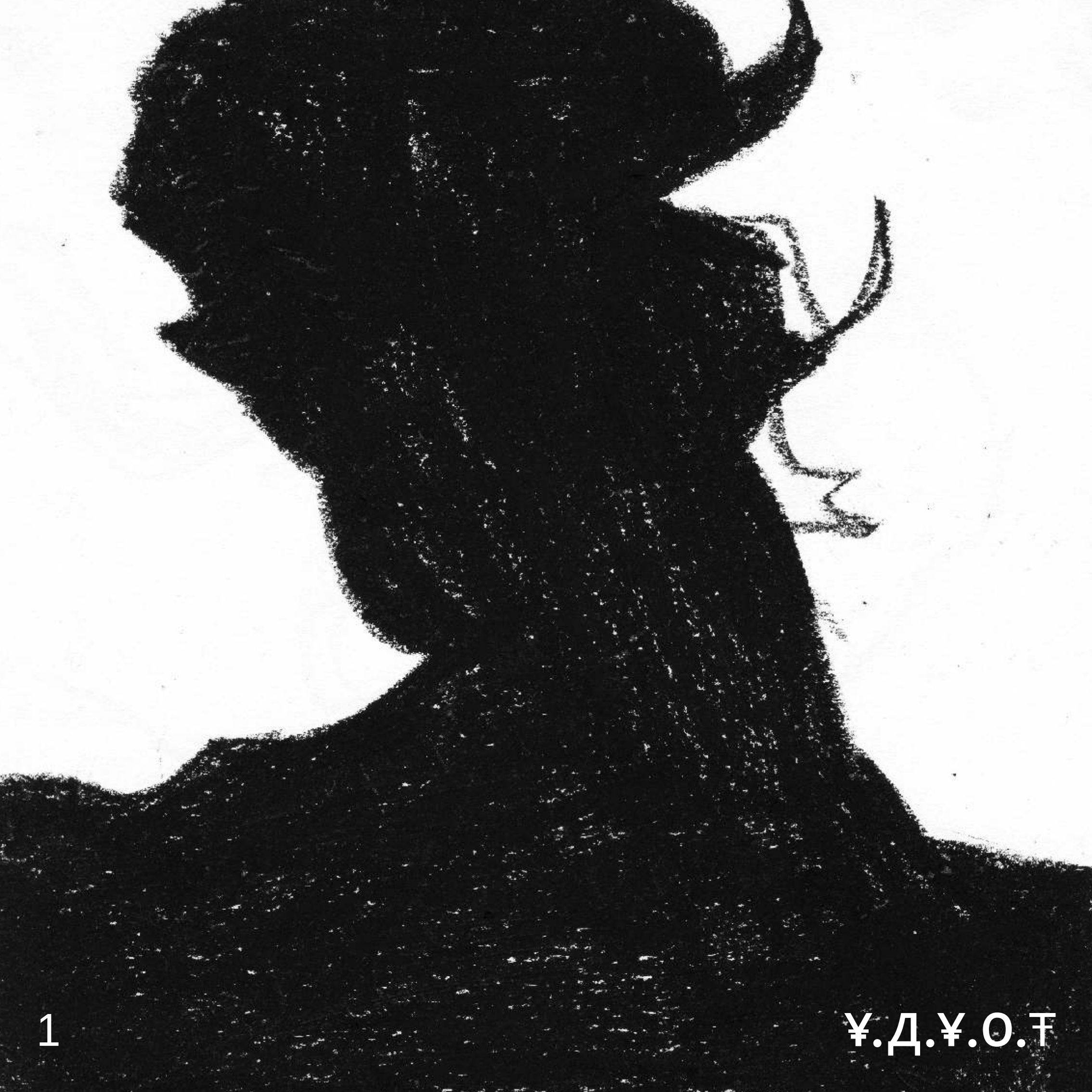

Katja Perat 3

Poetika, drugi del

Kaj je dialektika

Kaj dela pesnik pozno popoldne na delovni dan

Zgodovina

Par razlogov, ki jih lahko navedem, če me kdo kdaj vpraša, zakaj rajši še ne bi umrla

Katja Plut 5

Veš

Cogito ego sum

Prej

Polno

Jaz pa pojdem in razbijem

Bodi blagoslovljen

Tibor Hrs Pandur 7

Deklaracija človeške odvisnosti

One revolution per second

Karlo Hmeljak 11

Nekaterih se ne pozre

Živa Mestek 11

Kako oditi

Nadina Štefančič 12

Eva Braun

Črke 1

Črke 2

Blaž Božič 13

Tovor je sledil

Afekt resnice

Ljubljana

Uroš Prah 15

Die Hintergedanken

Zu dick für Lyrik

Undicht

Innenschwund

Boris

Plastenje

Inventura

Jutro

Ne može

Post

Solza

Trip

Jasmin B. Frelih 18

Egorealizem

Vratar

Marko Samec 21

Akrostih

Jaz je zadnji človek

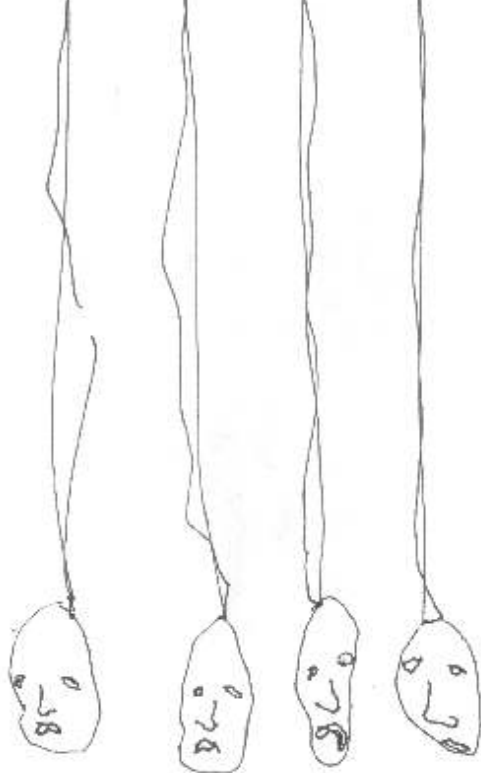
Ultimat

Dejan Koban 22

Enakonočje razpolovljenih trepetanj

Sara Lovrec Imanoel 24

10:46:48

... Iz podalpskega jamertala zamujenih priložnosti
Iz te počasne province veselja ...

¥.Д.¥.О.₯

MANIFEST PARALITERARNE ORGANIZACIJE IDIOT ali kdo smo in kam gremo

1. KDO JE IDIOT?

- a.) KDOr piše.
- b.) Lev Nikolajevič Miškin.
- c.) Neodvisni občasnik, ki redno zamuja.
- d.) ἰδιώτης, idiōtēs (“posameznik”, “slehernik”, “državljan”).
- e.) “Človek, ki se ne zanima za javne, politične zadeve”.
- f.) “Človek brez izobrazbe”.
- g.) “Oseba, ki je mentalno tako zaostala, da je nezmožna običajnega razumevanja”.
- h.) Jezus.
- i.) Nietzsche.
- j.) Dostojevski.

2. Nekaj drugega smo hoteli povedat.

3. Vsak, ki začne pisat v tej vukojebini, začne nekje v devetnajstem stoletju in se potem počasi plazi proti Zdaj, ki ga itak nikoli doseže. Pravzaprav se nam je zazdelo, da so Slovenci ustvarili zelo malo velikih mojstrov in tako da redno zamujamo približno 50-100 let, vsemu mlačnokrvnemu patriotizmu v srednjih šolah in na univerzah navkljub.

In mi smo tukaj, na začetku 21. stoletja in nič kaj dosti se ni spremenilo, odkar je Kosovela prišla revolucionarna mrzlica.

4. “Zato smo se odločili s srednješolsko zagnanostjo začeti literarno gverilsko vojno in jo plasirat na pravih mestih.”

5. BANZAI!

6. Ne vemo ne kdo točno smo, ne kam gremo. Pišemo, da nas ne bi tiskali na bankovce ali v potne liste!
KOSOVEL JE POPOLNO NASPROTJE POTNEGA LISTA.

Improviziramo.

Pač.

7. “PRIŠEL SI IZ VEDNO, KI ODŠEL BOŠ POVSOD.” Rimbaud.

8. “Zanima nas, na kak način delujejo besede. Od kod moraš pisat, da je beseda dotik? Je kje pesem, ki bi povzročila nekemu, ki ti hoče odrezati glavo, da ti je ne bi odrezal? To sem se spraševal. Kakšna mora biti ta pesem? In kakšen mora biti tisti, ki jo naj sprejme?”

∞. “Nisem hotel revolucije. Hotel sem le malo intimne, malo nežnosti, malo resnice, ali vsaj malo laži, ki se skuša pretvarjati, da je resnica. Potem sem srečal še enega takega in bilo je jasno, da mi ne preostane drugega, kot da to intimo podtaknem v javni prostor. Gentle dynamite.”

9. Z VIOLINO PROTI BAZUKI

10. POEZIJA JE ZATO, DA SE PIŠE DALJE

Katja Perat

POETIKA, DRUGI DEL

Opice so,
Take, kot tista v Indiana Jonesu,
Po moje se jim reče zamorske mačke,
Majhne, z zavitimi repi,
Sedijo ti na rami, če hočejo,
Ali pa na kupu arašidov in jih lupijo in ti jih mečejo v glavo.
Mislim, da sem jim malo podobna.
In že dolgo časa se počutim kot teroristka,
Alžirska, južnoameriška,
Partizanka Breda,
Kunderova Čehinja v mini krilu,
Notredamski zvonar,
Tisto bitje iz iluminacij, ki ima oči in nos in usta na torzu in samo eno nogo.
Vse to stoji na enem zelo slabem spominu.
Jaz mislim, da je Eco zelo pameten človek
In da sem malo bolj pametna in zadovoljna,
Ker piše,
Samo žalosti me,
Da je akademik kot akademik,
In je nenazadnje tudi on star stric s sitnim obrazom,
In če stojiš pred njim in se zasmiješ,
Ti namenijo tisti tip pogleda, ki pošilja v gulag
In ti bi se rad pogreznil v zemljo, ker si imel dober dan in si razmišljal o dobrih stvareh.
Zamerim mu.
On naj bi vedel, kako je s smehom,
On je rekel, da ve, kako je s smehom.
Vsem akademikom zamerim,
Morali bi vedeti.
Neka hudobna misel obstaja med bistrimi gospodi po štiridesetem,
Da jemlješ znanju in modrosti težo, če se smeješ,
Neka čudna misel,
Ki ne vidi dovolj daleč,
Da bi razumela,
Da svet povezujejo goste asociativne mreže
In da če so tvoje misli hitre
Hitro vidiš vodičke, ki po Auschwitzu,
Lovijo mlade Angleže z bananami
In da se kljub temu kdaj razjokaš nad ameriško zunanjo politiko
In se ti ne zdi dobro,
Da delavke v neki x tekstilni tovarni že šesti mesec niso dobile plače
In da si včasih spneš lase,
Da bi bil bolj zbran,
Ko sediš nad prismuknjenimi tezami sodobne politične teorije
In da greš včasih, čeprav zelo redko, k maši
In da cerkev diši po kadilu
In berejo iz svetega pisma
In da, čeprav ima deda pred tabo trapasto turkizno jakno
In župnik govori neumnosti, veš
Da je nekaj svetega tam zadaj
In da je nekaj svetega vedno zadaj.
Rada bi se smejala do smrti,
Rada bi sedela bistrim, zateženim akademikom na ramah
In jim metala arašide v glavo,
Ker jih imam rada
In me učijo
In ne vedo, kaj bi z mano
In delajo teroristko iz mene
In grem potem lahko spat
In se mi zdi, da sem bila vsaj malo koristna,

Nekako osvoboditeljska.
Nismo povsem iz istega sveta,
Modreci in jaz,
In nikoli ne vem čisto dobro, za koga v resnici navijam.

KAJ JE DIALEKTIKA

Vsakič, ko nekdo reče
Pička,
Si želim, da bi šla na kavč v kotu pod deko brat Fenomenologijo duha.
Vsakič, ko nekdo reče
Fenomenologija duha,
Si želim, da bi ga prijela za roko in se šla z njim poljubljat na požarne stopnice.

KAJ DELA PESNIK POZNO POPOLDNE NA DELOVNI DAN

Vsak pameten pesnik
Enkrat napiše pesem
O koncu besede
O ustvarjalni nemoči
O tem, da je tako ali tako če sešteješ Blakea in Bukowskega povedano vse,
Kar se je povedati dalo.
O izpraznjenih duhovnih prostranstvih.
O ujetosti v jezik.
O tem, da bi šel rajši gledat poročila,
Vendar bi se potem počutil nekoristnega
In oropanega smisla.
Tole je moja.
Ni preveč dobra,
Je pa res, da gimnazijskim profesoricom preprečuje,
Da bi jo interpretirale na svoj
Pesnik-je-že-nameraval-na-nek-svoj-način-z-besedo-pomagati-izgubljenemu-narodu
Način.
Ni.
Pesnik si je samo želel, da bi lahko povedal kaj resničnega,
Ker so mu rekli, da ga bo resnica osvobodila;
Pa mu ne gre preveč dobro od rok;
Stari sitni akademiki postavljajo koncentracijska taborišča
Za njegove poceni pozlačene židovske misli,
Moderen bi moral biti že kakšnih deset let nazaj,
Zdaj bi moral počasi iskati vrata iz postmoderne.
Pa jih ne.
Nasloni se na okensko polico in gleda,
Koliko voznikov se drži prometnih predpisov.

ZGODOVINA

Spet so bili Arabci na televiziji;
Sandali zavihani navzgor in opice v brezrokavnikih s fesi na glavah.
Kadar sem res stroga do sebe,
Bi si rada rekla
Bolano je,
Da te vzburja zgodovina.
Kadar nisem,
Vem, da je dobro biti majhen nasproti svetu
In da si, kadar si najbližje temu,
Zelo težko pomagaš,
Da se ne bi zaljubil.

PAR RAZLOGOV, KI JIH LAHKO NAVEDEM, ČE ME KDO KDAJ VPRAŠA, ZAKAJ RAJŠI ŠE NE BI UMLA

Kul je, ko bereš Goetheja in tvoj humanistični ata popravlja kotliček na stranišču, ker bi rad dokazal, da zna in potem počí cev in poplavi stanovanje.

Kul je, ko pogledaš skozi okno na Tržaško in pred semaforjem na zeleno čaka ogromen traktor s priklopnikom polnim gnoja.

Kul je, ko pride Mitja domov in se vsakič nasloni na hladilnik in s porom v roki vpraša, kaj je resnica in misli na najbolj metafizično možno vrsto resnice. In potem reče, da je življenje enostavno.

Kul je, ko Nuša reče, da ne mara Nietzscheja, ker je bil grd.

Kul je, ko Samo reče, da je vsa zgodovina zgodovina razrednih bojov in se z glavo udari ob na stežaj odprta vrata omare za kruh in potem reče pizda materina in potem reče, da se je treba borit proti diktaturi depresije in si odreže en kos francoske štruce, ki ji pravi krščanski kruh, kar bi se Robespieru verjetno zdelo hecno.

Moji prijatelji so kul, kadar so res pijani in točno vejo, kako se dela revolucijo.

Kul so tipi po štiridesetem, ki se jim zdi, da si dober človek že samo zato, ker si mlad.

Kul so mojstri, ki za nič na tem svetu nočejo biti tvoji mojstri, ker se bojijo, da potem ne boš več iskriv.

Kul so fantje, ki razlagajo o svojih granulomih in težavah s hrbtenico in zlomljenih golenicah in brazgotinah na obrazu in zlomljenih zobeh, ker ob njih postanem materinska in se čutim v skladu z vlogo ženske, ki jo je zame izbrala ideologija meščanske družbe.

Kul sem, kadar komu, ki ga imam res rada, z najbolj nežnim glasom na svetu povem, da ničesar ne razume.

Kul so stara stanovanja na goriškem, v katerih so velike omare, v katerih so sive svilene srajce od babic in bela posteljnina in borčevske medalje in biserne ogrlice v plastičnih škatlah od palčk za ušesa.

Kul so fantje, za katere veš, da jih ne boš več videl in ti dajo svoj klobuk, zato ker ti bolj paše kot njim.

Kul se je s kolesom peljat pod Krim, ko piha, ker nič ne sliši in te parkrat skoraj povozi in ko prideš domov, se ti zdi, da usoda pazi nate in malo pozabiš na smrt zahodne metafizike.

Kul je Albert, ki je bil v Arabiji in ima hrapave roke in ga nihče na Livku ne razume, ker je malo boljši kmet, kot so ostali.

Eksorcisti so kul, ker verjamejo v hudiča. Kdor v enaindvajsetem stoletju hodi naokrog s česnom v rokah, ne more biti drugega kot kul.

Francoska revolucija je kul, ker zaradi nje skoraj zares verjamem v prejšnja življenja in me je na dobre dni malo manj strah smrti.

Kul je nova punca od fanta, ki ga skoraj ne ljubim več, ker se ob njej vsakič znova počutim moralno superiorno.

Cankar je kul, ker se ga da lepo uporabiti kot argument za to, da smo Slovenci kulturno nagnjeni k fikcijonerstvu in žrtvenistvu.

Akademiki so kul, ker imajo rjave semiš čevlje z najcenejšimi vezalkami in poceni kavbojke iz devetdesetih, povlečene visoko nad popek in kariraste srajce, skozi katere se vidi njihove bele spodnje majce z globokim izrezom in očala z zlatimi okvirji in malo piškave zobe in potem si zavihajo rokave in dajo eno roko na rob katedra, drugo pa ob bok in rečejo »diskurz« in jim je vsaj do polovice jasno, kaj natanko so rekli in nikogar na svetu nimaš rajši.

Kul je Marčelotova hiša na krasu, ker v njej nihče ne živi in je videti, kot da stari izvodi »Življenje in tehnika« in avantgardistične lučke s golimi ženskami za podstavek, pripadajo dobrim duhovom lokalnega magičnega realizma.

Kul sem, kadar si upam v pesem napisati »magični realizem«, čeprav se sliši grozno narobe.

Kul so panksi s province, ker mi včasih povejo, da sem boginja proletariata in se mi potem za kakšno minuto zdi, da sem mogoče res in me poljubijo točno takrat, ko se spomnim, da v resnici nisem.

Kul so srbski striparji, ker zaradi njih lahko sanjam, da je zunaj Jugoslavija in državljanska vojna in jaz vem, da se je treba boriti in se. Pa še risati znajo. Umetniški okupatorji so zmeraj kul.

Kul je, ko se navežeš na nekoga, ker si sanjal, da ga ljubiš.

Kul je moj inštruktor za avto, ki ga ne spustijo v Izrael, ker je nacist.

4

Moji prijatelji so kul, kadar razmišljajo o tem, da moramo imeti otroke ob istem času, da jih bomo lahko skupaj vzgajali in poročali med sabo.

Kul je Amerika, ker je ne razumem.

Kul je Nova Gorica, ker gre vsem na živce, čeprav ima ruske bloke in libanonske cedre v parkih in grlice na njih in burbonsko grobnico.

Kul je tip od Foo fighters, ker se mu vidijo plombe, ko na televiziji nastežaj odpre usta.

Kul je Marx, ker v Nemški ideologiji vsaj šestkrat reče »govno«.

Kul je moja majica z Leninom na prvi strani, ker mi stari ateji salutirajo, kadar grem tečt.

Kul so knjige z odpisov v knjižnicah, ki ležijo po tleh v moji sobi in zaradi njih zgleda, kot da bom enkrat mogoče res dober intelektualec.

Kul so zgodovinsko sporni ljudje, ki umrejo ravno takrat, ko so šli javnosti najbolj na živce in si potem ne moreš pomagati, da jih ne bi mel rad samo zato, ker so umrli in bomo vsi enkrat umrli.

Habermas je kul, ker zaradi njega zelo težko neobremenjeno rečem »javnost«.

Levi-Strauss je kul, ker še ni umrl.

Kar pomeni, da je grof Saint Germain sploh kul.

Telo je kul.

Kul je Žižek, ko v svoji stalinistični angleščini razlaga o trenutku, ko se med seksom eden izmed partnerjev zave, da vse skupaj verjetno zgleda blazno smešno in si lahko predstavljaš, kakšen je, kadar se mu to zares zgodi.

Kul so šiptarski prodajalci sladoleda, ker govorijo boljše slovensko kot jaz.

Kul je napisati knjigo samo zato, da bi jo lahko nekomu posvetil.

Kul, da ti da nekdo vsako leto parto v Delo, ampak to je že ena izmed tistih stvari, ki se jih bolj težko veseliš.

Kul je, da ti ni treba reči, da je bedno, ker gre vsak dan milijarda stvari na smetišče zgodovine, ker težko najdeš človeka, ki ne bi tega razumel sam po sebi.

Katja Plut

VEŠ

veš, kako je, ko hodiš gledat okoli hiše s spuščenimi roletami
in ne opaziš vrat, da bi prednje položil darila; tuhtaš
in si prižigaš namišljene čike,
hodiš gor in dol po namišljeni strmini in obrekuješ vreme
ali sebe s katerim od sosedov;
ko že vzide sonce, ugotoviš, da so nekateri
tvoji lasje že oranžnordeči in torej nimaš več časa za čakati;
in ti itak zmanjka idej, kako bi še čakal, navezal prijateljstva z
rdečimi mravljami; in potem zjutraj vstaneš izpod drevesa,
ob katerem se ne spi tako dobro, ti da
pa razmišljati o tem, kako se ti nekateri
podstavljajo, če plezaš nanje, te objemajo z močnimi rokami
in jih ne skrbi, da niso udobni zate;
razdaš darila k sosedovim pragovom; s pločnika
odtrgaš hruško, zgrizneš, zadržiš med zobmi, primeš
balanco z obema rokama, odpelješ poni naokrog
pogledat, kje je kdo, kaj se počne, pa čestitat za srečen četrtek
Puju, ki ne počne nič takega.

COGITO EGO SUM / NA SMRT ZAPRTA VRATA NA BALKON MAM, ROMEO.

Vedno sem bila premočna,
da bi me lahko preigral ali prenesel,

in prekrhka,
da bi zdržala
svečo goreti
med obrati,
ki so te sukali,

težko pričakujočega, a vsakič bruhajočega v objeme,
kakršni so ti bili zadali smrtne rane, zato smrtni srh,
seveda,
in zato oboje do smrti, do dneva, ko tvoj
namišljeni ti zašteka
in neha in sladkost končno spet
onesvesti godrnjajoče korake;

zapletena reč je, ker se lahko druživa
samo skoz tunele, ki jih napenjajo angeli,
ker tam, kjer so zadeve in ljudje
dovolj trdi, da naj bi se jih dalo držati,
se da vedno kaj prenerodno.

Nekoga pokličeš po imenu
in Nekdo se vedno lahko obrne
prehitro, da ne bi zarisal konca
komolca med rebra, kar zardeči svetleči
plamen sveče, ki rdeč začne kapljati na lesena tla,
zaleseni vse v klubu,
ustavljene zaradi te surove, nepozabne nerodnosti;

in katerikoli
ne, moj bog,
oprosti,
je videti preprosto
manj obstojen
kakor to.

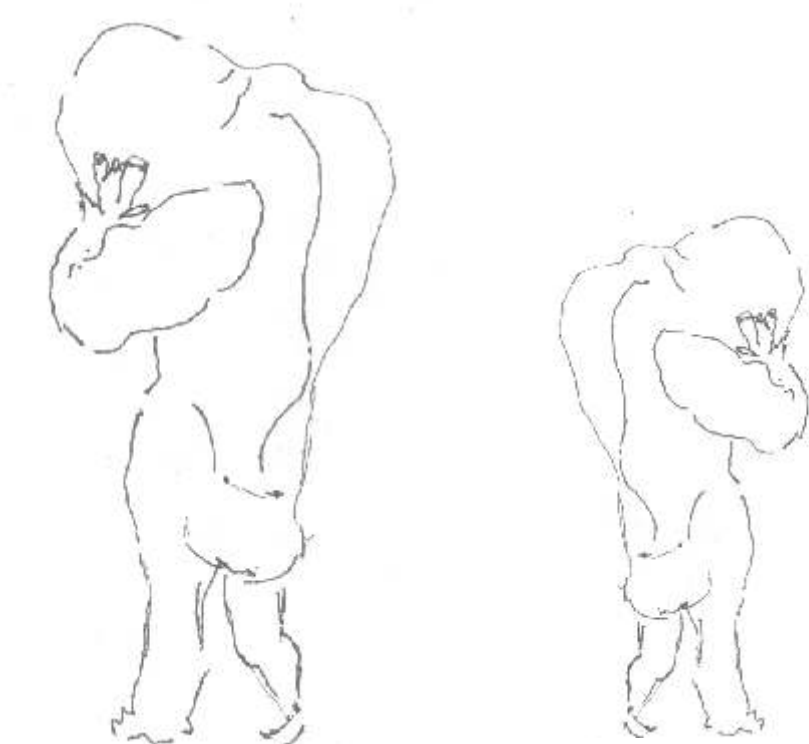
Napolovljena sem bila.

Ena roka mi je segala po tebi,
druga je hotela le oba obvarovati;
ta je ta, ki je na koncu odstranila distorzijo
in pobrisala ostanke
za teboj
in za menoj.

Gledališče sva zapustila z ne toliko vere,
ampak nedvomno dosti varnejša,

ker so bili predrti upi v žepih Janka in Metke puščali sledi
vso pot nazaj do dol.

8. 10. 2006

PREJ

PREJ sem si oprala roke in sem bila za nekaj trenutkov videti kot modri angel, kot da
se bomo zdaj poklicali in uvalili na Pomoč. Ko pa sem legla, me je veter prevrnil na
bok in mi ruknil ob eno krilo in se zavihral ob drugo in me sunil navzgor in zdaj drvim
noči med noge na sulici, ki mi gleda iz prsnega koša.

POTEM

Srbijo me lica
od flekov strjene krvi.
Z(a)rinila sem se globoko v mednožje smrti.
Slabo mi je, no. Rada bi umrla. A
če
že
je -

Rada bi se naredila kot katja-mogočnica; kot kopje:
ko se že dajem, da se posvetim močnim,
kot kopje,
ne pa malo nevede odstrem(
da bi vsi skupaj bolje videli).
Smrdim,

končno sem sama, končno se bom preoblekla in
napisala sezname na to stran. Popisujem, ker že dolgo ne zapisujem

Ptic trnovk; že dolgo je, kar se dogaja, da ko katera pristane,
jo poberem, si jo ogledam, dam v usta in pojem, kajti na teh neplodnih
avenijah, ki nosijo imena moških, za katere ne vem, kaj so delali,
preden so se spremenili v napis, in kjer prosjačijo prosjaki, katerih imen,
zgrgranih v moje zatrdelo naročje, ki gleda postrani, si ne morem zapomniti,
je greh spravljati hrano.

Hotela sem natipkati kratko sporočilo,
počuti se ljubljenega. A
vem, da bom najbrž nerazumljivo
veličastna.
Nič dostojanstvenega ni v tem, ker smrdim od krute hitre hrane
in ker imam v eni beločnici spokano žilo.
Vseeno sem na trenutke patetična, ker nimam ničesar izgubiti.
(Med pranjem zob sem nekajkrat skoraj bruhala, potem pa sem
se vdala v ščetko in v to, da bom mogoče bruhala.)
To nam je zapustil Aleksander.
Ne vem, kaj se bo naredilo to noč.
Slabo mi je in na to slabost pijem
soennentor čaj angela varuha, da se obdržim na strani dobrih.
Saj je res, ne spadam sem – samo, kdo pa?
Rada bi spadala sem.

Ugasnila srce in sežgala vso slo, ki se je kdaj nalila v žile,
naganjala moje telo.
In ko bi znova zautripnilo, me bi gnalo samo.
Kajti sla se samo lasa s samoto.
Prestara sem že.
Nočem, da se me poteguje sem pa ke.
Ugasnila bom nočnolučko. Razvijam vrečko potrpljenja.
Ampak samo toliko da veš, Bog.
Rada bi kmalu umrla.

POLNO

Ko sem se rodila, sem bila neverjetno lepa, čeprav bi naj bila vijolična in
pomečkana; od tam naprej je šlo vse
samo še
navz
d
o
l

(Kako je to mogoče.)

Moja preteklost je pomirjujoča z enega samega vidika:
da je je konec.
(Saj ne morem verjeti.)

Tudi če se že ne bojim več toliko, da bi razbila tanko steklo ravnovesja nagoščene
čutnosti ... ustrašila svetlobo ... ni prostora za še enega človeka.

In ziher je, da moraš imeti v nočni omarici
spravljena Vero in Upanje, če hočeš sploh položiti
vanjo še Ljubezen.

Globoko znotraj med nakvašeno sredico noči, ko si s koncerta od
Moveknowledge, ko se še komajda premikaš in si poln zagotovil, pa
u(za)gotoviš, da ta zadeva
življenje ni pohiti zadeva, temveč pohiti-pogledat-tole zadeva in je kdaj pa kdaj
lahko počakaj-in-boš-videl zadeva.

Pohiti pogledat ali
počakaj in boš videl, kako je

neverjetno.

(V VSEH SMEREH), sedaj pa

p(red).s(panjem). pssss

JAZ PA POJDEM IN RAZBIJEM?

Z nožem praskam površino,
ugotavljam, a je tole kamen
al koščica.

BODI BLAGOSLOVLJEN (KER USODA JE ZIHR IZ ZDA)

Naj se ti cvet oprashi,

Naj se ti mulj v tleh medenične sklede ne ohladi,

Naj se ti sijoči bogovi marsičesa golijo v slinah, ki se ti zlivajo na zgodnja
šklepetanja,

Naj ti siva mrena ne hodi pred oči,

Naj ti svetijo mostovi med zvezdami, kadar te zasleduje iz obeh smeri,

Naj ti hojo nog
možganov topli zdrob spokojno ziba

Naj se sanjam prihulijo mokri

in naj se te usmiliijo kolegiji bradačev, ki zobatih podplatov drdrajo rise skozi
avenije, noseč nahodne klice v mobitelih.

Toliko blagoslovov je potrebnih zato, ker smo spraznili blagajno za desetletja
vnaprej;

Gospa usoda nam zлага tarot iz kreditnih kart
- Ona je ziher iz Amerike -

in je težko kaj dobit,

razen mogoče če nas po par naenkrat trmasto trobi
na slišno ponjavo tankega Boga
ali v en rog Sadistka.

Tibor Hrs Pandur

DEKLARACIJA ČLOVEŠKE ODVISNOSTI
(1623 – 2009)

1.

Kdo bi prenašal razdruženost narodov, debilnost birokracije, solipsizem slovenstva in glorifikacije dolgčasa, stoletja sleparjev, strahopetne tirane, fanatike samopohabe in cinične opazovalce človeške komedije ...
nočne more zgodovine, privatizacije energije in genskih zapisov, obdavčenje vode in zraka, masovne debilizacije, utopične inavguracije, spolne frustracije, nacije, okupacije, dvoumne deklaracije in prostovoljne amputacije, napsihirane odstrahunapumpane množice, neizživete fantazije, globalne vasi in komercialo modernih odnosov ... zveličanske blodnje in manične horde ...

Kdo bi prenašal ... odprte rane neskončne ambicije, vljudne pokole v imenu svobode, dogme podedovane nezavedno, brezna, zidove in tanke med nami ...
Kdo bi te poslušal ko repaš v noč
Biljone impulzov izkoriščenih, zbrisanih, prevrednotenih, pretepenih, ljubljenih in spet izkoriščenih, pofukanih in zapeljanih in spet odvrženih kot paket znucanih kondomov, zmučenih z brutalnostjo vsakdanjih puhlic, pičkolačnih psov in krikov agresivnih fakerjev, ki jim v žilah vre zadnja legalna droga,
ubogih capinov, ki se jim v obrazu razkrije apokalipsa, ki jo ignoriraš, medtem ko greš mimo, kot da jih nič ne more več rešit.

Kdo bi poslušal ... šipšaloneke, šalabajzerje, erbšlajherje, hajvane, duduke, idiote in potencialne ljudi vmes, polne hrepenenja, ki jih počasi razjeda samoumevna omejenost duha, ujetnike sonca in krotke divjake, redke ljubimce, ki res ljubijo in ne samo jebejo, dokler ne propadejo, da bi končno spoznali ... znova in znova ...

Armagedon blazne ljubezni, ki ga je rodilo brezmejno nasilje
Napušene najstnike, ki ne jebejo, dokler jim špila
Verbalne fetišiste
Preroke lažne krame
Klovne in anarhiste
Sočutne fašiste
Mazohistične altruiste

Podzavestne agonije, samosproducirane apatije, tehnološke izolacije, politične asasinacije, prijazna suženjstva in človekoljubne genocide, zlorabe moči in pozicij, blokirana gibanja, samotne masturbacije, neuspele demonstracije, teroristične akcije, filozofske abstrakcije

Sanje, ki si jih ne morš izsanjat
Ljudi, ki jih ne morš imet
Vero, s katero se upijanjaš
Tekste, s katerimi se opomenjaš
Obljube, ki jih ne držiš
Glas, ki ga ne slišiš
Pogled, ki ga ne vidiš
Bolečino, ki je ne čutiš

Kdo bi se uprl in se spravu z besedami nad armade bomb in jih z nasprotovanjem ... končal?
Kdo bi preživiljal muke, švicat kri in nergat pod svobodnim soncem, če mu ne bi groza pred nečim po smrti, neodkrita dežela, iz katere se še vrnil ni nihče, skockala voljo, da raje prenašamo nesreče, ki jih imamo, namesto da bi drveli k drugim, o katerih nimamo pojma?

Tako vest dela strahopetce iz nas vseh. In tko se shira goreča bakla revolucije ...
vsak velik podvig zgubi odločnost akcije.

2.

Kdo so ti ljudje, ki lahko samo s svojimi možgani spravijo cel svet na kolena, a ga ne. Ampak jih dajo kot ogenj, darilo kot reka svojo vodo – zrak kisik, telo toploto ...

Premeteni Odiseji in naprej misleči Prometeji
Modeli z več zavesti –

Kdo so ti neslišni disidenti
Ki lahko samo s svojimi glasilkami ogrozijo jedro sistema

Hekerji vseh dežel ...
Borci za Električno Neodvisnost
Neopazno onesposobljeni!
»Anarho-liberalci«!
»Heiderjanski nihilisti«!
Samooklicani sovražniki samoupravne komunistične partije, oligarhistične hunte, tretjega rajha, uboge matere cerkve, združenih narodov al demokratičnega fašizma

Kdo so ti imitatorji Sonca, ki so si možgane obrnili navzven, da bi vsi vidli kaj in kdo so lahko ...

3.

In ker ne veš in ugibaš
Sklepaš, kar pač sklepaš

Banke te odirajo s hitrostjo smrti
Z OBRESTMI JE TVOJ KRUH NAMOČEN V KRVI MILJONOV

Mediji ti lažejo dan in noč iz neke neznane radijske postaje,
ki te sploh ne potrebuje.

Samo elektriko ti izklopijo pa padeš na kolena

Majo te, še preden prideš v vrtec ...
te šopajo z nesmisli namesto ključnega znanja:
Nič Fizike. Nič Glasbe. Nič Zgodovine. Nič Filozofije.
Nič svetlobe. Nič kar se dogaja Zdaj.

Čutiš strah, ki ga proizvajajo vate?

Vsako sporočilo je proizvod, ki ga ne gledaš
Ampak s katerim gledaš
Na podlagi katerega
Iz katerega pol vidiš ...

Vlade plačujejo korporacijam, naj ne proizvajajo
Drugače bi jim golfi že iz ušes viseli

Plačujejo kmetom naj jablana ne obrodi

Naj trava ne raste

In ker so ljudje (z)gledali drugače, so jih imenovali drugače. In kot besede, ki jih vidiyo različno, so ljudje postali višji in nižji, in nardili so države z različnimi imeni - In nardili so stroje, da odgovarjajo namesto njih,
Ko se njim ne Da
Ko se jim ne ljubi ...

In namesto Ognja kralj
In namesto Sonca bog

In trupla brez obrazov
In mraz namesto ovc

Temne cerkve
V njih
Namest dreves in kamnov in rek

Ljudstva pod kapuco internih zaporov nihajo slepo v naslednji jutri, ki samo vedno prihaja

Neskončne reprodukcije teles, ki se rojevajo in pobijajo v neskončno ...
Generacije in generacije otrok, ki simultano priokavajo, ker priokavajo na svet samih bedakov (z redkimi sijočimi izjemami vmes)

“Divja agresija, za katero ni ventila in popolno zavedanje, da ne boš preživel”

“Samoumevni dogmatizem depolitizacije populacije” in mistifikacije obskurne črpalke, ki nam pumpa dnevno kri, da bi uskladila

Banalnost zla in parade vulgarnosti, nezavedno produkcijo minljivih mojstrov in, ki tečejo iz strahu pred katastrofo nepojmljivih razsežnosti

Da si predstavljaš potencialne množice, ki jih nekdo združi, kot da bi napeljal reko v puščavo, da zaharajo iz omar svojih privatnih stanovanj in kričijo:
“Do not fuck with us.”

Dovolj digitalnih tajnic, hipohondrov moči in namišljenih bolnikov svobodne prisile, filozofov brez jajc, filantropov blazne hedonije, prekupčevalcev lakote in razmnoževalcev sovraštva, državnih konstrukcij, izmišljenih funkcij, omejevanja informacij in produkcije frustracij, totalitarne mašinerije, industrije faking psihopatologije

Psihičev, ki spustijo psihiče iz zapora, da vodijo še eno nesmiselno vojno ...
Nepredstavljive posledice groze enega izstreljenega metka ...

Očigledna metafizična razsežnost sistema, ki ga očitno nihče ne razume ali obvlada

Žalost celotnega vesolja v debelem prodajalcu na črpalki, ki ni nikoli imel možnosti, da bi se realiziral

Verige brhkkih mladoletnic izničenih na zapimpano meso, medtem ko se rajcajo za keš v neskončni tragediji porničev in televizijskih tračev

Nadobudni mladiči, ki se puntajo za revolucijo v jamertalu
Pridigajo pobožne ideje o velikih prevratih in ambiciozni redekoraciji družbene nadstavbe

Proti cenzuri v imenu državne varnosti in načrtni represiji revolucionarnih izumov, ki bi lahko ruk cuk rešili vse probleme materialnega obstoja

Proti popolni slepoti nerazlikovanja med sistemom in tistimi, ki ga simbolizirajo

Podivjani protestniki zažigajo zastave sovražnikov

Gnilo sadje hiperprodukcije puščeno, da gnije
zanalašč
iz navadne sadistične zajebancije

Prikrite transakcije, oborožene reakcije, iz strahu ali osebnih koristi, spontane prepovedi spontanega čustvovanja in poročanja resnice, trgovanje z ljudmi in orožji, pedofili in spolni sužnji, umori iz ljubosumja, astronomski dolgovi, procesije mučenja in krvave zastave razodete besede, nekoristne teorije dejanja, spodletele socializacije, raznorazne falsifikacije, humanizacije, ilegalne deportacije, ekonomizacije in neomejene zmožnosti adaptacije ...

(In nekje vmes mogoče

Samozadostnost enega samega vročega telesa
In dom in topla voda in sto sonc, ki ti pod srajco šopa

(Kot videt svet skoz nekoga
Drugega oči
Spremeni –
Kolker pač spremeni))

Človeštvo pred ekrani sanja zadeto
Kot svinja sanja o kukuruzu

Hrčki šopajo v svojih kolesčkih proti obljubljeni deželi

Samozažgani budisti plapolajo svojo zadnjo molitev

Pijanci z izbuljenimi očmi, na robu smrti fehtajo na tleh, vsakršniki napsihirani s samogovori, odganjajo privatne demone neke antične navade, ki jih je požrla kot izum, ki ga ne razumejo ...

Prestolonaslednik, ki je izdal ljudstvo pa samo buli kaos
ki ga je podpisal

Ljudi na cerkvah
In ljudi na različnih
In ogenj in krike in kri

Psi romajo čez raztreščene kopalnice 20. stoletja

Sluzasti mutanti se vlačijo iz penastih rek

Papirček čigumija je ob sunku eksplozije prebodel drevo

Radioaktivni otroci ga gledajo, kako niha v vetru kot čudo sveta ...

In smrt odnese žuborenje narave
In »tišina«
Potem
Popolnoma
Nedoumljiva

Zažgane strehe
In goske v letu
Nad pokrajino
Zažganih ljudi

Kako je to neverjetno

Verjet v lepoto
In smisel
Sredi sranja in groze sveta

Ni čudež, da se lahko
Še smejimo
Da ljubimo
Čutimo
In živimo ...

ONE REVOLUTION PER SECOND

»Brezciljni Slovenec
Slovenec: 3 dinarje«¹
drka na ruševinah kipa svobode:

Za vse je kriva Primicova Julija
»Tvoj dih je moj bajonet«
In če bi mu dala
Bi lahko spremenil svet

Bil velik poet
Samo ko je bil zadet
2005 se je še vedno fural na novoromantiko
In končno shekal
da ne morš skoz luksuza pičit

In vse, kar naj bi bil al moral bit
je vršalo okrog njega kot duh prednikov:

»Janez ponižni
Janez strahopetni
Janez črnoobrobljeni«²

Metafizično mrtev
2,4 svetlobnih let od Alfa Centauri

»VIVA INDIFFERENCE«³

Dante se je najbolj namatral s Paradizom
Rimbaud je spal pijan na plaži
rekel: Dets d best
Mallarme se je ufural, da dela bombe

Še Šalamun je kdaj pa kdaj podvomu
Če se ni preveč zaplezal
Vedel samo, kaj mora sčrtat

In nihče ne ve ...

Kako to povedat?

Ljubi se mi
Ne da bi bil tam

Teoretiki pa niso poštekali
Razen da se nekam premika

Eni so šli v intimo, ne da bi se slekli
Scali na sisteme, ki so jih oblekli

Drugi so zamujali – prdeli stare bisere
V nove štukature. Prodali ideale za visoke položaje
Pisali kako sekajo paradižnike – kako si perejo rjuhe

Eni so se zapili – se sami ubili
Pametni so se izselili, druge so drugi
Tretji so sami nehali – četrte je zadušila kotlina

In oblaki so kr bli
In se formirali v neskončno

Več kot 10.000 let visoke umetnosti
Pa še vedno ista zgodba:

Homer je srkal čaj iz gobic
(6. stoletje pred štetjem)
Naenkrat ga zadane kot sneta sekira:

VSAK GIB - VSAK TON NA KLAVIR ODJEBE SISTEM!
... In ne mislimo več na blato, ki je pod nami
Ampak samo na listje, ki je na njem
In kako zelo smo ga imeli radi
Ko je padalo ...

Potem pa papež čez 3000 let množici prostovoljni v dežju:

AVE GRATIA, KI SI NAS PLENLA
Tud če je Neruda napisal: »Kri teče po ulicah«
Kri teče po ulicah
In tud če je Dylan napisal:
»VLKA JE ROKA, KI VLADA SAMO S ČAČKO SVOJEGA IMENA«⁴
So pršli čoperji in zažgali ljudi
»Iz vsakega mrtveca je vstala puška z očmi«⁵

Pazite se!
KO LUČ PROSTA NE SIJE
Linguam Tertii Imperii
POP TV
1984

Žalosten postanem, ko nekdo reče navdušen v kamero,
»da je VIDET PAPEŽA VRHUNEC«

Vendredi Samedi Dimanche
“IZ AMERIKE PRIHAJAJO TANKI VESELJA IN DOBRE VOLJE”
Veliki in mali izviri grmenja zaloteni nepripravljeni
nad Bagdadom

ETIJOPIJEC SE JE NAJBOLJ RAZVESELIL
DANES IN NIKOLI Več
Največ slave požel Londonski klavec
Gari Gasparov trenutni drugi”

Je človek obvladljiva žival, dokler je đanki?
Je len? Je morilec?
Se bomo poklali?
Bo nekdo vedno mel večjega?
Te bodo zamenjali za novo robo?
Te prilagodili ideji?

On pa ti pozira poezijo o poeziji
Kako sam in buhuhuu
Reciklira originale
Se bori na neki drugi ravni
Pride na papir in pol zaspi

Zapira oči, da bi se skladalo
Nekje drugje:

Prvič. Začuti. Tvoje. Lase.
In obliko tvoje lobanje
Kar drugače
Ne čuti
Nihče

In čuti tvojo kožo
In strukturo tvojih ličnic
In tebe celo

Zunaj pa mesto in demonstracije:
Avtomobili v ognju
Pendrek v glavi

Rešen akcije
Zatripan v abstrakcije
Te verjetno smiselne agitacije
Neke spodletele inhalacije

Kar sploh ni sprožilo take spremembe
Razen da je Država pokazala svoje prave zobe:

Plečnik je bil prostozidar
Marx je hodu na kurbe

In lepe stvari
Res lepe stvari vmes
Ker je nekdo rekel, da so

Plagiat plagiata
Ne da bi bil too sentimental

Če bi se lahko, bi se že zdavnaj izpisal iz sveta

Babi z razbitim očesom pred Merkatorjem
Izis pozira za Diorja

P.S.

Dovolj mam tega sranja

Brez tebe bi bil ta list mrtev

.THP.

¹ Kosovel: Kons Ikarus

² Kosovel: Rodovnik/Kons Ikarus

³ Moloko: Pure Pleasure Seeker

⁴ Dylan Thomas: The Hand That Signed the Paper

⁵ Neruda: Razlagam par stvari

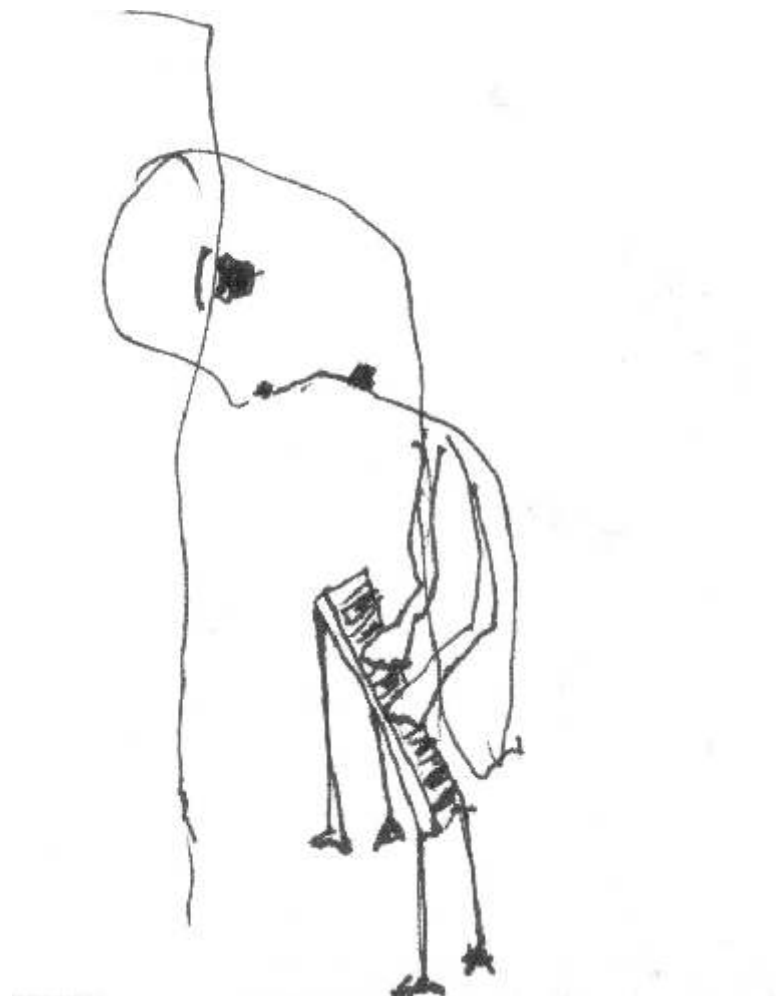
Karlo Hmeljak

NEKATERIH SE NE POZRE

From: Karlo Hmeljak <karlohmeljak@yahoo.com>
Subject: Re: to bomo mirno pogoltnili/nekaterih se ne pozre
To:
Date: Monday, March 24, 2008, 12:26 AM

> Tomaz Salamun,

> ki Vas vskoki zgejo in varujejo in nic, nic, nic
> vec ne veste za svet, zakone in brezbriznost.
>
> Jaz trajanje mucim too,
> oddaljen trajam kot varcnost in hiram.
>
> Ce me dobijo sedaj menedzerji in trenerji,
> bom self-inflicted in karamboli redki,
>
> redki kot gres, kot Velimirji v orozarni,
> kot bela Nastjina koza, kot I don't give a fuck.
>
> Kot so samice vrele in nisem nikdar vec bil posasten,
> kot kolaborirate in Tihi ocean hlapi,
>
> kot ne bom vec imel kam jadrat in Vas tunkat.
> A naj pojem vso hvalo za: "V napad!" ?
>
> Naj se ranjen pogreznem in dopustim?
> Zdaj, ko tipkam, Vam napisano od povratka
>
> iz Avstralije dajem pri polni zavesti v last,
> ker v svojo moc zrem (beri:zh). Vzvratno. Strogo.
>
> Evo jo - Zajceva finta, kjer nistrč?...ne vem kaj
> je nistrč. In se to gospod Tomaz Salamun:
>
> a veste, da ko mi je telo zastajalo in jezik lil
> in sem za prezivetje rabil nekaj na h in dobil,
>
> je to potem bila hrizolatrija?...ne vem kaj je
> hrizolatrija, kaj pozlata, kaj opaz.
>
> Pozdravljam Vas. Popoln. Nepotreben.

Živa Mestek

KAKO ODITI

Odšla je skozi zadnja vrata
In s krvavečim hrbtom

S sklonjeno glavo in rokami čez prsi
Je tiho kot metulj odšla skozi zadnja vrata

Ponižana in ubita

Za njo so padala kraljestva
Za njo je odzvanjal boben smrti
In sonce je nesramno razkrivalo gnojno srce

Odšla je skozi zadnja vrata
In preklela nemoč ...

Prodala je že vse vžigalice ...
Ves ogenj ...

In odšla skozi zadnja vrata
Tiho kot metulj.

Nadina Štefančič

EVA BRAUN

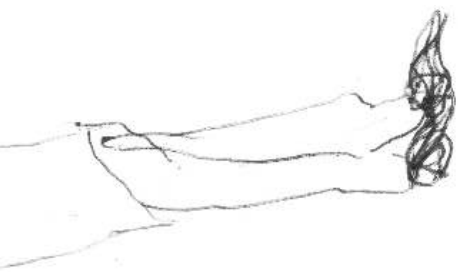
Toliko let si že živ
pa ne veš za pojem drugega.
Zapiram oči
in se vračam k bosanskemu poreklu,
ki ga dobro skrivam
in je zelo neočitno,
trepetavo v arijski koži.

Ko bo Zahod ugotovil,
da je sonce premočno v Afriki
in zato zmanjkuje rož v lokalnih cvetličarnah,
bodo preusmerili sredstva v sirotišnico na Arktiki
in tja naselili indijske deklice.

Šla bom z njimi
in se ulegla na kos ledene plošče,
kjer bo ravno začelo nekaj kliti.
Metulji bodo morali vedeti za to živost čez morje
in prišli ležat na moj trebuh,
tudi oni breji od pomladi.

Z nobeno malo Indijko ne bom brala pravljič za boljše življenje,
saj je speča deklica v mojem želodcu
»preveč prestrašena«
pa jih zna na pamet cel kup, od Svetlane do Sylvie.

Toliko let si že živ
pa ne veš, da je grdo
podpisati moj zažig na grmadi
in podržati plašč mojemu eksekutorju
samo zato, ker me nočeš ljubiti.
Odmaširala bom do prvega Bosanca
in rekla Šta ima bre.

ČRKE 1

Njegovo ime je zdaj luknja
ničesar nima
za besedo, za črkami
ima luknjo nekje v meni
ne drži več osebe
izdolbeno je.
Strah me je tega imena
vdrlo se je pred mojimi očmi
morala sem gledati
kako se je pogreznilo
in pozavgalo še cel kup živega.
Vrglo me je nazaj vase.
Rešila sem se tega imena
in izgubila tisti kup živega.
Praznota
za tem imenom me včasih vzame.
Celo požre. Zgazi me.
Ne pobere me klic po mojem imenu,
samo delam se.

ČRKE 2

Crknjene črke. Crke.
Neham se, ampak grem naprej, s tem nehanjem.
Hodim korak za sabo,
razstavljena od svojih potk.
Celo Woody Allen in njegov Moose. Nič.
To so ti težki dnevi. Klecanje in kar jok.
In najbrž bi lahko poklicala starše,
ampak kako črkuješ Slabo sem, brez da bi jih skrbelo.
Črkujem se v crkujem.
Kakšna velika samota.
- Ne eksperimentiram z mamili.
- Ne spim z naključnimi moškimi.
- Ne rabim antidepresivov.
Kupim bonbone in grem gledat Persepolis.
Ne pravim, da je potem dosti bolje;
se pa nekje med pomarančami in jabolki v Maksiju
spomnim na enkrat jeseni,
ko je Ana rekla, da nisi nikoli res sam, če imaš vsaj sadje.

Blaž Božič

AFEKT RESNICE

Afekt resnice: kdor se znoči in kakor se sodi
glede na telegrafske grafite,

zabojniki robe uvožene iz Turčije in Češke
razbojniki uma, ki jočejo in fukajo ob železniških progah
ki odnašajo čas, pazijo na loščenje samozavesti in sovražnosti
prav tako pa je važno da se postavljamo

med njih in oprášeni čas, da se začnemo dreti kakor trgovine
v zori, trgovine v bencinskih nočeh, trgovine pozimi

izpeljanka iz čutov: kje je vid resnik in njegov tajni
prehod na vodovodno, kje njegov nori sfriziran ctx 22,
tisto večno ime, ki mi ni nikoli povedalo ničesar?

Na prsih klečim in te berem. Kje so moja opravičila,
Moj bencinski prehlad, redne stopinje in to da te berem

Skutin namaz je barva ledinca
Knjige postajajo tvoja telesa
Zavidanje buči v milijonih plehastih kibel
Knjige postajajo tvoja telesa in
Kaže da jih bom ljubil z vsemi packami
Čokolade, kave in časa kakor bom ljubil
Tvoja telesa z vsemi materinimi znamenji,

Kazali, odsevi, nizi spominov.
Morsejeva abeceda, tvoja strašna sopotnica
Se spreminja v odplake, tvoje življenje se spreminja
V tisti neznamen zaliv pred težavno tezo kopra,
Ki se izteka v morje in noseče morje
Ki bo odplaknilo tudi njega nima
Slušalk
Pičke nimajo belih slušalk
Slušalke zapirajo mojo kopalnico
Kopalnica zven udarja na rob
Rob me ni prišel zbuditi
Bujen sem trepetal
Vsi delavci so zapiski

Afekt resnice: kdor se znoči in če se sodi
Glede na telegrafske teze

Osmojeni grobovi so členitve
Členitve so tovarne kjer stojijo
Moje opustošene matere
Ni mi najbolje sprostil bom hojo
Nalivnik ima okrogel in zaprt vonj,
Po vodnjakih lutajo kresničke
Dobro mi gre, kajneda ?
Očka tajnost
Očka tajnost
Ne obstajam
Dobro te poznam
Stobarvna glasba gladi moje obrvi
Z nečimrnostjo
Dobro te poznam in
Mislim da te bom pogrešal
Če že obdajaš svoje mestece; razglej se še
Zame
Tovarne
Tovarne
Očka tajnost
Najin tempo bo žal dosmrten
Vsakič ko te spoznam nanovo
Ne razglašaj zastav, delaj kugo
Zidaj morje na planjavi iz vlaken
Vsakič je to vprašanje kaj delaš zdaj
Kaj si počela prej na katero šolo sva
Hodila skupaj
Očka tajnost ki bo uničil
Vse kar je ostalo od marmelade
Očka tajnost ki bo posilil
Vse krožnike in ves pribor v Favoli
Očka tajnost
Očka razvoj
Še vedno drhtim
Mesi krajec svetlobe
Razdruži najina življenja
Afekt resnice: besedo življenje
Uporabljam prepogosto
Moral bi jo zamenjati z besedo žirafa
Glaževina, multipraktik, pašman
Ki bi povedala toliko več in nekoliko manj
Svetloba
Svetloba
Prijazen dih ki naju bo zapustil
Bo življenje oziroma
Žirafa kjer bova ostala
Nekje na pol poti med sanjami in zobno nitko
Ki se sveti v slami

In gluha sopara sedem minut skozi podmilščakovo
Skorajda bi te razumel in se s tabo
Zlil v vagonih odrezal končano sonce
Ki bo kmalu zdrsnilo izza livarne in razločilo tvoje čelo
Od polzasenčnih tovarn
Jesenski kros je vedno vprašanje, koliko prstov mi je še ostalo
Curek nečesa kar januarja razteguje
Prijetnost pronica jutri kot sonce
Sonce v tem desetletju ne čaka omembe
Omemba je tisto kar je pod gumbi s katerimi tipkam to pesem
Pesem je vakuum
Vakuum nazaduje ples, krogle in terpentini
Terpentin je nek impulz, potolčena osebnost
Osebnost osvobaja loščenje nočnih omaric, in zdaj?
In zdaj se briše vsaka razlika med mano in mestom;
Pred tabo se razlegam, izdelan osivel in svoboden kakor mesto.

Afekt resnice: kdor se znoči in
Kdor razume samo tebe

18. december 2008 - 3. januar 2009

LJUBLJANA

jebeš evropo &
ameriko ko razpiraš roke nad
ljublano
jebeš evropo ko pereš njene žile
s svojimi koraki ura je deset
do dveh.
jebeš univerzalno potovanje
poslovneža v london in tamkajšnje
zen tabletko upanja
ko hodiš
mimo nastajajočih blokov v župi
ko veš
da bo vsakič ko bo bežigrad bral kadiš
ljublani kadiš bral tudi vič
& šiška
& savc
& moste
& stepc
& fužine
& dravlje
& savlje
& koseze
& trnovo
& črnuče
jebeš televizijo in poezijo in blišč
ko prhutaš ob opuščeni livarni ob kamniški progi
& ti mozeg pere rjo ki jo dihaš
ti razbremeni postavo
ti čisti pljuča
te povezuje z ljubljano
ti daje izobrazbo
& križišča & pisma & maj avgust & julij
jebeš svež zrak brez emisij
ko tvoja mladost kadi travo iz lekovega dimnika
ko hodiš z ljubljano skozi motno jutranjo meglo
ko vstajaš v šesto uro dneva
ko vstopaš na 14ko in se pelješ po podmilščakovi proti mestu
ko s odprto torbo sediš na vlažnih klopcah na Žaku

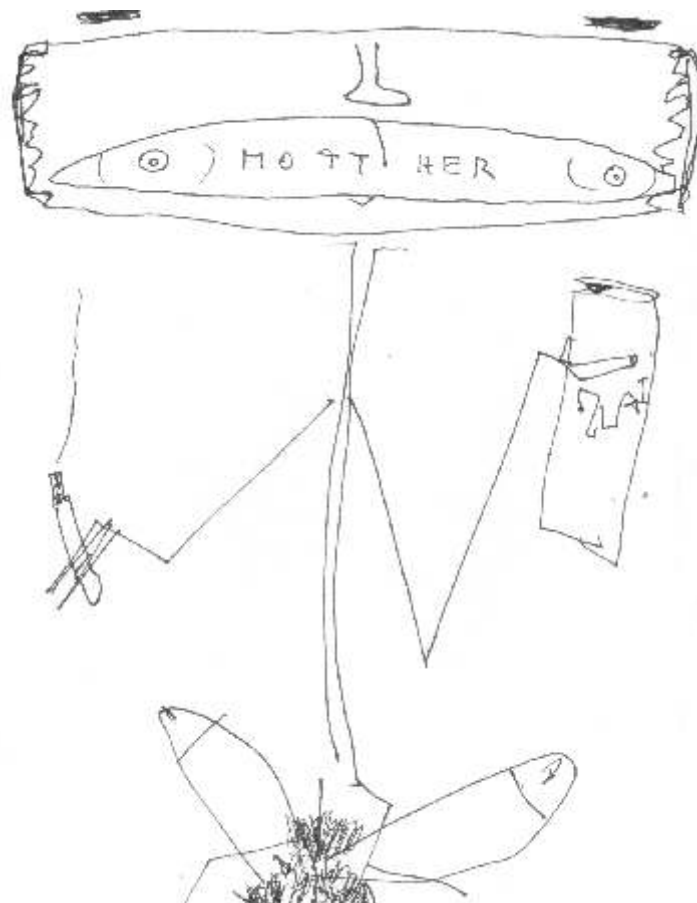
& iščeš verze za ljubljano
jebeš potovanje in izlete v naravo ko poginejo noči
in se odpirajo jutra v ljubljani
jebeš družino hišo & avto & otroke
ko se mečeš po produ topniške navzdol v znucane temelje vojašnice
ko veš
da bodo naše pesmi tiste, ki nam bodo brale kadiš
ob meglenih zasmoganih jutrih
skupaj s kadišom ljubljani

TOVOR JE SLEDIL

tovor je sledil
vlak je iz Kamnika pripeljal
mrtvo sovo
gledam jo mrtvo
in si želim
da bi bilo zdaj poletje

vsi šiptarji naj bi bili
potomci orlov
vsi moji predniki
morajo potemtakem
biti hermelini in gosi
če ne
ne bi stal tu in pisal teh vrstic

zame so rekli da imam poleg
nekega 110 letnega starčka iz Kavkaza
največja vretenca na svetu
to me postavlja na nivo nekakšnega medicinskega čudeža
občudujem tvojo trmo
tujec
daleč si pršel samo
s strojnico in mrtvo sovo
daleč daleč
za sovražnikova mesta.

Uroš Prah

Ich habe die Welt verschlungen. Und jetzt sehe ich, es gibt Grenzen.

DIE HINTERGEDANKEN

Und dein Gesicht von Maden zerfressen
aber ich habe keine Visionen

Ich Liebe euch alle
aber ich habe Angst

Alles vergessen
Alles zerstören
Den Rest besänftigen.

ZU DICK FÜR LYRIK

Mitgenohmen
Eingenohmen
Ausgenohmen
Nogehaumen
Sogehummen
Mimegammen
Gamma-Mama
Om sei Prana
Omnischam
Ein Nebenman
Man nehme Man
Und dann
Und dann
Vergehen daran.

UNDICHT

Ich Dichte nicht.
Ich verliere Gedanken
Erinnerungen, Gefühle,
Haar, Haut, Zeit
Ich verbrauche Tinte
Schreibe Worte
Ich lass sie Zerspringen.

DIE DREHSCHIEBE

Es ist egal,
Es ist doch nichts.
Ist zum vergessen,
Nirgendwo,
Ist überall.

Sind alle,
Alles, alle, alle.
Wir tanzen hier,
Im weiten All.
Zerbrechlich wie
Drehende Eier.

Alles auf der Drehscheibe,
Alles, alles
Im All der Emotionen,
Nicht lachend,
Weil doch unbefruchtet.
Egal, wir sind banal.
Beständlich schwindet ins große graue Nimmerzimmer.

INNENSCHWUND

Es geht um die Vielfalt der Bilder im Kopf
und die Ordnung der Gedanken im Magen.

Den Geruch des Bleistifts, den ich langsam
unter der Nase vorbei ziehen lasse.

Das Wollen. Verlangen! Um das Verlangen geht es.

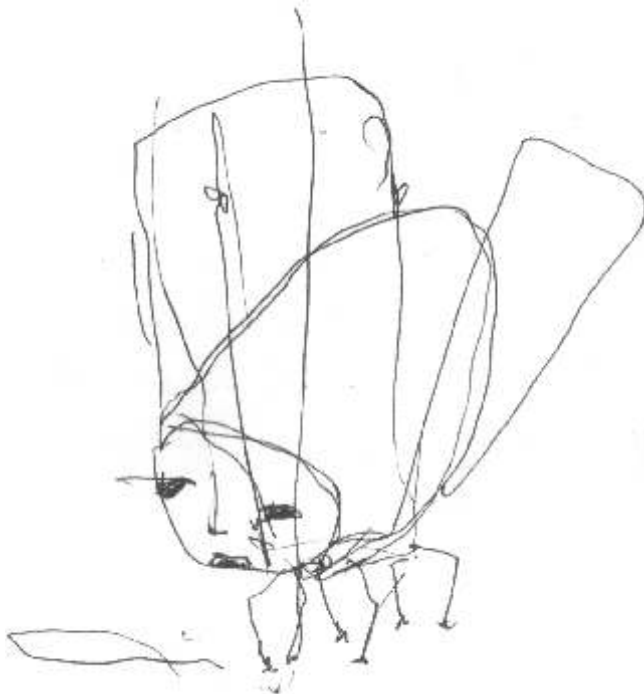
Die Liebe zur Schönheit, die Schönheit des Fleisches
um das liebliche Fleisch.

Um des Willens Wollen...
und doch, dann doch nicht können.

Es geht zwischen Kopf und Magen um's Herz.
Um sein drohendes Zerspringen, wenn des
Fleisches Duft zergeht im Schmerz.

BORIS

Schämen geht garnicht
es ist sowieso alles nackt
ich bin ganz ausgeliefert.

PLASTENJE

Če si koža, papir,
in če je spodaj papir
in bolj spodaj tudi
in ga je še nižje še več
in pod njim usnje,
pod njim pa les
in beton
in zrak,
les
in beton
in zrak,
les
in beton
in zrak,
les
in beton,
polno betona,
in je zemlja pod njim
in pod zemljo, kdo bi vedel, kaj je pod zemljo,
kako globok bo vrez,
kako globok, te sprašujem,
da bo do mesa?

JUTRO

Zdrži, vsak premor bi bil umor.
Zarini nohte v tipkovnico
Za rob tipk jih zatakni,
Drži se! Postelja se znova
upogiba, tvoje noge
vleče navzdol, kot včasih
vleče tvojo trudno glavo.
Nobenega premora, slišiš!
Čutiš ga, iz preteklosti
prihaja, za čelo te grabi
in te vleče navzdol.

INVENTURA

Rdeč aparat za gašenje
manjših požarov
v predsobi velike knjižnice.

Rebrast strop
iz vzporednih kanalčkov
v kovinski izdelavi.

Spodaj izhod,
leseno-stekleno-kamnite stopnice,
ženska dol, ženski gor.

Moški gor, par gor.
Moški dol, moški gor.
Moški dol, ženska gor.

Modra kapa, bel klobuk.
Bela borša, moder nahrbtnik.
Moder pullover, bele hlače.

Umetno rdeči speti lasje,
Modri podočnjaki,
Prazne ustnice.

Majhna glava v špranji.
Majhna glava za steklom.
Majhna glava v prostoru.

Oguljena, modra, zaprašena,
pohojena, pomendrana, podrsana,
staljena, neprekinjena preproga.

Ena, dve, tri,
štiri, pet oznak
za izhod v sili.

Enainsedemdeset svetil –
enainšestdeset vidnih,
deset predvidenih.

Ena bela vtičnica
na prazni beli steni.
Hitra črna črta čez.

Drugi manjši gasilni aparat
tik ob rdečem koledarju
za včeraj, danes in jutri.

Sivo-srebrn odpirajoči se
mobilni telefon,
dva znaka za prepoved mobilnih telefonov.

Voda dol, ženska dol.
Torbe dol, ženska dol,
Moški gor, moški gor.

Moško stranišče nasproti
ženskemu stranišču.
Moška vrata vidna.

Moška vrata v premikanju,
Zapiti berač
Z odstopajočim podplatom.

Roka v vrečki v košu
pod manjšim gasilnim aparatom.
Berač dol, vrečka v košu.

Ženska dol, kožuh dol,
glava dol, modra preproga,
rjavi čevelj, črni čevelj dol.

Knjige dol, listi dol,
pljuča dol, špeh dol,
znoj dol, zrak dol.

Luč dol, čas dol,
Bog dol, moč dol,
vse dol, nič dol.

Dol dol, gor dol,
vse dol, vse dol.
Dol. Dol. Dol.

SOLZA

Solza ti je pritekla z očesa
v njej je mušica
malo še trza z levim krilom

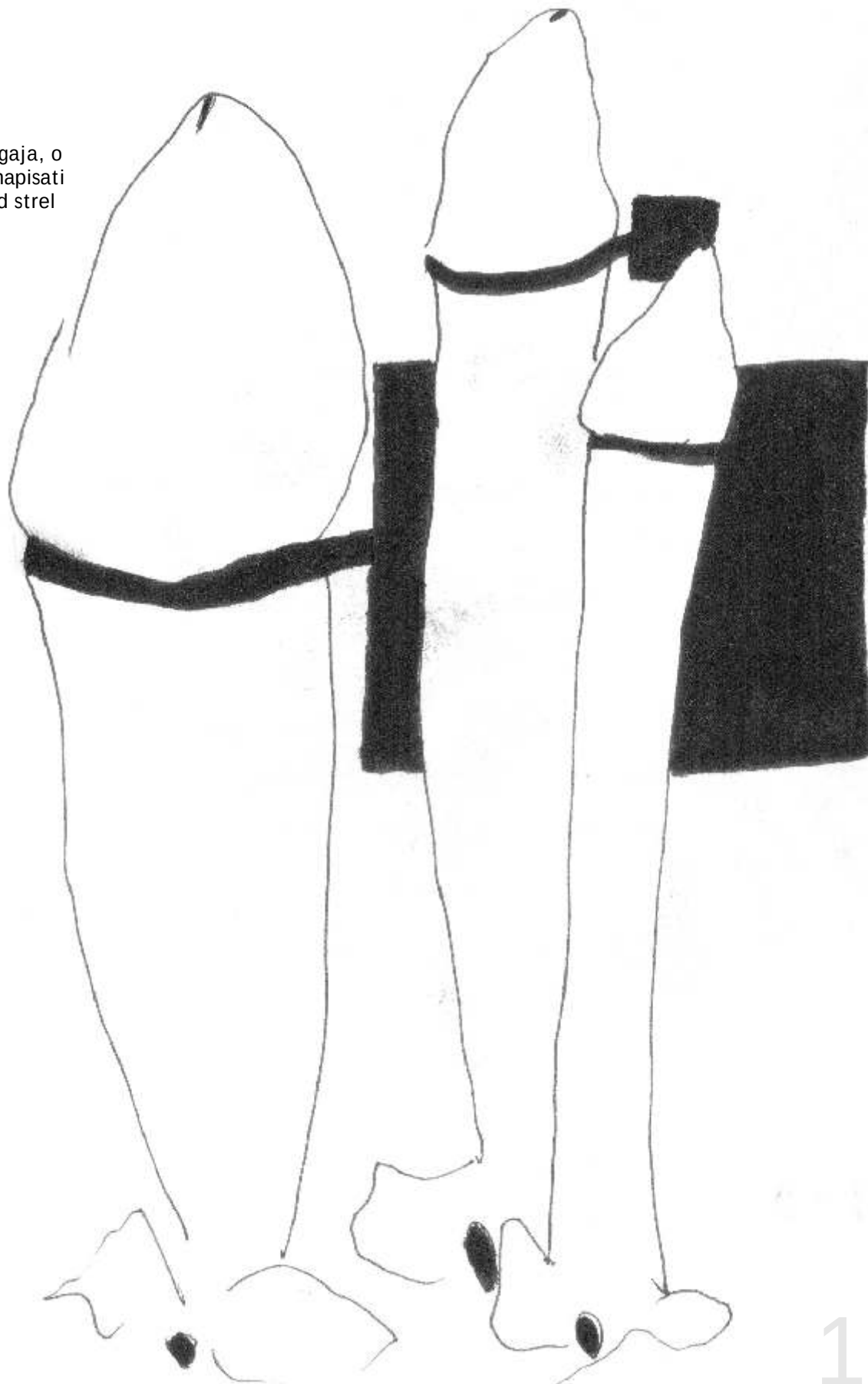
NE MOŽE

ne može ne može ne može iz kože

TRIP

Komaj zdaj sem se spomnil, da se- hotel sem pisati o njih, ki se jim to res dogaja, o vseh teh drugih teh lepih drugih, ki jim res umirajo, ki res ljubijo, ki upajo, napisati angel, brez zadržkov, napisati angel angel in gledati nebo kako ga razganja od strel modročrne oblake od strel, a mi misli drvijo.

Nisem sam me razumeš
nikoli nisem sam
v meni ste
plešete me govorite me
moje misli so mrtve
glas mi v grlu zastaja
sploh ne vem kako zvenim
razumeš?
po vrsticah mislim
in drgetam pred vmesno belino
slišiš me čisto malo me slišiš
kako praskam v drugi sobi po steni ko spim
kako se lepim ob steno
moja nema sluz
ob golo steno
moja pesem gre samo do sem.

Jasmin B. Frelih

EGOREALIZEM

Po orgazmu pubertete smo brizgnili v prvi letnik univerze in zaman iskali nekaj, kar bi lahko oplodili. V porog nam je govoril glas obče pameti, da bomo oplojevali šele nekje v daljavi let, ko nas bo že večina sterilnih, pri ostalih pa bo pogost pojav splav.

Čeprav ga nismo hoteli poslušati, nas je premnogo zabredlo v studne mlake cinizma, na vešala obupa in v gnojne jame bleferstva. Še tisto peščico, ki nas je ostala čistih, so v kot stiskale kavarniške trume lenuhov in ko smo se odločili za boj, v bistvu sploh nismo imeli izbire.

Varni v rokah usode smo se tako, našemljeni v vojaške uniforme, ki naj bi skrile naša slabotna telesca pod podobo mogočnih, zapodili po učilnicah in hodnikih, čistili nesnago neumnosti, vse preroke prejšnjih tisočletij pa nagačili in vtaknili v vitrine v kleti.

Zavzeli smo katedre in z njih goreče pridigali doktrino egorealizma. Dokončno smo presekali tok zablodele zgodovine in dali svoj glas krasnemu novemu človeku. Predavalnice so se polnile, množile so se izjave za javnost, vse je kipelo od upanja na spremembo in čeprav so ljudje našo stvar vzeli, kot pač ljudje vedno jemljejo stvari, to je – po svoje, je egorealizem kmalu planil na ulice kot rušilni val nečesa skoraj človeškega.

Ljubljana je postala kraj čudes. Po enem samem mesecu so bili vsi zidovi na gosto popisani s citati iz knjig, osebnimi izpovedmi, nenavadnimi mislimi in seveda s kopico vulgarnosti, da je imel sprehajalec po njenih ulicah občutek, da hodi po romanu. Meščanstvo je vsevprek kričalo, vpilo in se smejalo, prepiralo, plesalo, parlament so znikali, karneval uzakonili, smisel pa prepovedali. Policaji so se prostituirali po vogalih, brezdomci v poslovnih oblekah so postavali pred bankomati, čistilke so vandalizirale pročelja hiš in slehernik je bil zadovoljen s svojim položajem na tem svetu. Nekdo je na Kongresni trg spustil cel tovarnjak kokoši in spet nekdo drug je čez noč zaprl Celovško cesto s kupom kontrabasov. Mesto je naravnost divjalo v življenju.

Veselilo nas je, da so stvari ušle iz naših rok. Nismo hoteli odgovornosti, hoteli smo samo živeti, če je le možno, večno. Pobrali smo vse zasluge za ta množični pobeg iz zapora, ki bi se tako ali tako nekoč moral zgoditi in s prestolov preprosto uživali v predstavi.

Lahko bi trajala leta in leta. Pa kaj, če je nadškof s svoje prižnice tistim trem gluhonemim govoril, da je duh človeštva mrtev, ker se vsi samo še realizirajo in nihče več ničesar ne ponotranja, oni pa so mu brali z ustnic in trepetali za jutrišnjim dnem. Pa kaj, če se je župan zbudil mačkast in prisegel vsemu temu konec, pa se nazadnje izselil. Pa kaj, če so se zgražali iz tujine. Če so besneli s podeželja, brzčas od ljubosumja.

Lahko bi trajala v neskončnost.

Pa ni. Ko so prišle volitve in je bila volilna udeležba v Ljubljani z okolico okrogla nič odstotna, je tistim pankrtom tam zgoraj končno prekipelo. S Kitajske so uvozili policaje, ki so s pendreki zopet vtepli v glave meščanov zdrave demokratične vrednote in hitro je bilo spet vse navaden boj za obstanek in dolgčas.

Nas, Gubce, vodje upora, pa so, ker mora biti kazen vzgojna, slekli do golega, nam zavezali roke za hrbti in nam zamašili usta, ter nas peš poslali na grajski grič. Sami sebe smo morali prenašati gor v tisti prekleti klanec, do vrha, kjer so nas z rostfrei žebliji pribili na sveže prebeljene grajske stene in pustili soncu, naj si ono maže svoje žarke z nami.

Nam pa sploh ni bilo tako hudo. Še več, bodrili smo se s pomežiki čez grajsko dvorišče, s stene na steno, in če bi imeli prosta usta, bi nekateri celo žvižgali, ker smo vedeli, kaj to pomeni. Ista misel nam je igrala v srcu, čutili smo jo skupaj in si z njo delili veselje v prepričanju, da nas bodo čistili še tisočletja.

VRATAR

Odvili so rdečo preprogo, ki se kot vabljev jezik razteza pred menoj v daljavo. Ko okusi moja stopalca, me v soju bliskavic in vzklikov navdušenja napolni zadoščenje. Tukaj sem, zopet in končno.

Težko je opisati občutke, ki te navdajajo. Nekakšna atomska slast, razburjenje in tresavica te preplavijo kot val Viktorije. Velečudežna dežela, beg iz zapora, razsutje atmosfere na tisoč drobnih koščkov, vse je tako kot smo že videli in pričakovali. V globokem poklonu se poslavljajo stevardese in izginjajo v mrak pozabe, v hotele in najete garsonjere, v drobna življenja žuželk. Pilot mežika v savano, kravji fant čezoceanskih dogodivščin.

Tukaj sem, zopet in končno.

Stečem na sončni pogon, pokrajina se topi iz sten v stekla, v gromozanska ogledala, kjer se za hipec ugledaš in vidiš opico na tvojem hrbtu, ki nemo kriči od strahospoštovanja.

Zaletim se v črnega orjaka, ki grozeče gleda in pomeri vate črn prst, z dolgim črnim nohtom in iz globočin njegove prsne gmote zahrumi motor letala.

»A si ti terorist?«

Odkimam, odkimaš. Opica se skrije, ti pa si prekrižaš srce in se sicer zlažeš, ampak ne, terorist pa nisem.

Verjame ti na besedo, ker izgledam mož beseda. Uščipnem se v stegno in on si s prsti potegne lica narazen, na desni je škriba, na levi zlato, in reče dobrodošel.

Usujejo se konfeti in s pozavno te dregnejo v rebra, potisnejo naprej, pred okenca birokracije, kjer zbor kanadskih priseljencev igra na harmoniko, oktet Indijancev pa večglasno zapoje.

»Welcome, welcome, welcome, to the United States of A-ME-RI-CA!«

KA je tako visok, da se odbije od stropa naravnost vate in se ti zarije v goltanec, že te drži plavolasa miss Kentucky, ti slači hlače in ti s štampljko, od katere se vali gost dim, ožigosa rit. Zdaj si naš in vaš, dobrodošli vsi Zemljani, tvoji bratje, naši sužnji.

Napolnjen s patriotskimi hrepenenji zgrabiš zastavi in z njima privihraš v čakalnico, kjer te čaka oče (videl ga nisi že desetletja) in širi roke v objem, tebe pa ne mikajo nevroze, ki jih boš izkazoval v objemih tega alfa samca, ki te je storil, in mu med nogama, pod krinko starosti in samostojnosti, pobegneš na prosto in na glavo skočiš v prvi taksi, ki pribrenči mimo.

Na tekočem traku se osamljeni in objokani valijo tvoji kovčki, ki si jih pozabil, ampak pretvarjam se, da sem prišel brez prtljage. Oče stoji z odprtimi usti in, ker mu drugega ne preostane, v naglici osvaja stevardese.

Taksist je sikh, s turbanom, brado in umazano poltjo ti v vzvratno ogledalo nastavi vrsti belih zob, režeč se kot pandžabski tiger.

»Pogrešali smo te, brez tebe ni bilo enako,« pravi in ti da roko v high five.

Tleskneš in rumena škatlica poskoči, odbrzi mimo cestnin, mimo prezgodaj doraslih avtocest in se kotali po litoželeznih mostovih iz prejšnjih tisočletij tja v tvoje mesto, ki ga kronata dva prsta, iztegnjena visoko v zrak, v znak miru in spoštovanja. Nekdo jih bo sklatil nekoč in podal prav neposreden statement, a takrat boš ti na varnem v pižami in ugasnil televizijo.

Spremlja te kraljeva straža in taksist dvigne roke, nič ne more, peljejo nas pred palačo, kjer gobavci tržijo svoje odpadle ude, župan pa te pozdravi s framasonskim tajnim stiskom rok in ti, po minuti cenenega barantanja, podari ključe mesta.

Ti ključi odpirajo vsa vrata in krvavo jih boš potreboval, zato si jih z laneno vrvico obesim okoli vratu. Vsi ploskajo in se razbežijo v meglo, ker v lastnih ceremonijah niso stanovitni. Nikjer ne najdeš tortice, ki bi ti prijala, zato moraš jesti palačinke.

Taksist te še vedno čaka, nerodno mu je, ker je obut v sandale, zato rdečico na obrazu skriva z dlanjo in med prsti gleda na cesto, ko te vozi po downtownu.

Zakričim, ustavi in zaškripljejo zavore, ti pa skočiš ven iz prtljažnika pred bika iz pleha, avatarja Wall Streeta, ga krepko stisneš za bronasta jajca in v sebi zadovoljno pomisliš, nama bo šlo pa v redu, ker sem tukaj, zopet in končno.

V Battery parku, ki je čisto blizu, taksi naj počaka, se nasloniš na ograjo in Kip svobode začuti, da ga nekdo gleda, zato se obrne in srečen je, ker si ti. Dvigne haljo in pokaže svoj tatu na stegnu, v spomin na študentska leta, ki sta jih skupaj prebila po kampusih, kjer sta osvajala pekinške race in si pijana zaupala skrivnosti. V osnovi je bil Kip svobode menda mišljen kot strašilo pred roji irskih vran, ki nalite z viskijem niso našle poti domov in so jo mahnile čez Atlantik. Ker se očitno ni obnesel, so mu po kratki krizi identitete na vznožje nabili plaketo, zlata vrata, dajte mi vaše pijane reveže in te stvari, ter ga spremenili v velik zelen predpražnik. Tudi jaz pokažem svojega. Obema nama piše SoL + JBF = BFF v srčku prestreljenem s puščico.

*

V nobeni knjigarni te ne zaposlijo, ker skušaš biti večji od življenja in bi zmogetl vsem iskreno predlagati le markizove dogodivščine, zato želiš postati vratar. Na intervjuju te vohajo aristokratski mački in vonj po borovih iglicah se jim dopade, ker je to tam ravno v modi.

Overjeno priporočilno pismo nekega lažnivca, prepričano poroštvo šefa, ki me je med suho robo izbrskal na boljšem trgu in ščepec tvoje hinavske karizme so dovolj, da šampiljke letijo kot utrinki sred avgusta, zaposlijo te in stanovalci so zadovoljni, ker imajo končno vratarja z renomejem.

Na delovnem mestu kaŕem nadnaravne sposobnosti odpiranja vrat in stavbe celega Upper East Sidea ti na draŕbah s svojim neumornim stavljenjem iz sekunde v sekundo višajo ceno. Ko s klinom izbiješ mačka iz glave poslovneŕa, ki je še pravi čas prodal svoje delnice, in te za zasluge ovenčajo z lovorovim vencem, se zdi, kot da si ravnokar prestopil iz stratosfere v vakuum, kjer ni ničesar, ob čemer bi lahko meril svojo veličino, kar pomeni, da sem neskončen.

Znajdeš se v prospektih kot lokalna znamenitost, skupine predšolskih otrok postavajo pred stavbo in kukajo skozi okna, japonski turisti so ti na sledi z objektivni velikani, osvajajo te krajevni posebneŕi in sonce sije samo zate.

Sodelavci pa se ti le cinično nasmiŕajo in s koticikov ust svetujejo; uŕivaj dokler traja, toda ti jih ne razumeš. Šele ko se ti na glavo zgrne rumena ploha tiska, ŕalbesede zagrizenih novinarjev, ki javnosti na ogled razgrnejo tvoje preprosto ŕivljenje, da si takoj naslednji dan od vseh pozabljen kot prav nič posebnega, in ti prekinejo donosno pogodbo za linijo oblačil znamke doorman, se zavem, da si nekoč, nekoč bil za trenutek slaven.

Ampak saj ti sploh ne ceniš slave, ker je nepotrebna. Ker imaš raje podenpse, tiste neznance, ki ne berejo časopisov in ne gledajo televizije in se jih ŕumenje govoričnih tkiv niti ne dotakne. Ker pletejo svoje mreŕe obstoja brez ozira na tendence in sploh ne morejo vedeti, ali imajo prav, ali nimajo, ker jim je tako ali tako vseeno. Tisti, ki brez pravega razloga brskajo po smetnjakih, ker sem jim zmotno dozdeva, da so v tistih črnih vrečah nekaj izgubili. In prodajajo svoje sekunde pod ceno in ljubijo deŕ z vzhoda.

*

Tako sem spoznal Naomi Klein, kraljico socializma. V knjigarni Barnes & Noble je imela predstavitev svoje nove knjige, začinjeno z govorom za sladoslulce. Najbrŕ v nekakšni narcisoidni ihti sem pohitel tja, da bi ujel kakšno reč, ki bi mi kaj pomenila. Banksy je ovenčal fasado neke stavbe s sliko podgane v poslovni obleki in napisom, naj jedo krek. Strinjal sem se, bogve, da sem se strinjal. Zato sem odprl vrata na steŕaj in za trenutek mrknil v vroč popoldan, vzel sem pavzo, s cigareto. Rusobradi prerok je stal na uličnem vogalu, vihal oči in si kašljal v brado, s tresočim glasom je govoril; in lagal je Warren Buffet, da ga v morah ne preganja depresija, toda zlato tele bo zaklano in medved rdečih številk prihaja nad vaše pokojninske sklade, prodajte se in pokesajte, kajti to sem slišal od hromega cigana na grobišču točke nič!

Stopiš v knjigarno in ŕepetanje mrtvecev, ki bi bili radi končno uslišani iz svojih krst, ti napolni trenutek. Ponujajo se še bolj odločno kot čistila za prah in nobena stvar jim ni sveta v črkastih laŕeh. Njen glas zareŕe skozi tisočetlja blebetanja, hozana na višavah kot sončni ŕarek skozi koprenasto meglo nebotičnikov. V transu si, koralde na tvojih rokah frčijo v ritmih hare krišna, iz riti ti štrlijo roŕe in pridigarji novega konzervativizma visijo s tramov obešeni na tvoje odpisane svetniške sije. Greh se kuja v kotu in meče po tleh, v enakomernih presledkih, ŕoltaste cekine, ki se jih nihče ne dotakne!

Beseda njena! Naomi Heil! Tam ste vsi kosmati in oblečeni v platno, budistični komsomolci, filipinski jezuiti, ljudje-sloni in barbapape, lebdite pet centimetrov nad tlemi in iz pod pazduh vam veje kisel vonj nirvane. Srečni in besni, privlekli ste hudiča, ga pribili na kriŕ z glavo navzdol in gledate ga zviška, ker je to tako preprosto. Pa tudi vsi ostali so tam. Tudi midva, jaz in ti.

Razumno govori in le v ŕkatli ideologije bi lahko kaj popačil. Stvari niso v redu, hear hear. Tedaj zaključi in postavimo se v vrsto z njenimi knjigami v naročjih, čakamo na avtogram, na stik. Hej ti, kaj počneš v tisti vrsti, a nisi rekel, da take stvari niso zate? Skloniš glavo in počakaš, da utihnem. Zato pa ji stisneš roko in ona s črnim nalivnim peresom vŕge v tvojo knjigo svoje ime, ti postavi vljudnostno vprašanje, kaj pa ti meniš o tem in tedaj se ti iz prsi iztrga krik nesreče, povzdigaš svoj glas in vsi te poslušajo in ko jo pogledaš in vidiš, da ti kima, da se strinja, še bolj zavpiješ, in se dereš, med drugim; sranje cele zgodovine je končno priplavalo na gladino sodobnosti! diktatorski mediji nas zibajo v sladek sen potrošnega kolektivizma,

medtem ko po fevdu Zemlji divjajo horde oligarhov in z orožjem korporativnega fašizma terorizirajo lokalni plebs!!!
Da prisotnim zavre kri v žilah, bes proletariata pokaže svoje zobe, in odvihramo na ulice, lepi in pravični, kričimo Germinal! Germinal! Germinal! in zažigamo avte in razbijamo izložbe, z zobmi trgamo krznene plašče, v katran mečemo nakit in diamante, ruvamo tlakovce in linčamo biznismene, da nam s knjižnih polic ubrano ploskajo vsi očetje krasnih novih svetov.
Ne vem, kako bi se vse skupaj končalo, toda ko si slišal mlado mamico z vrečko Victoria's secret v roki svoji srčkani hčerki reči; glej, tako pa postopa strukturna napetost, in te je ustavil prileten klošar, ter ti zabrusil, da pusti njegove probleme pri miru, ker je to vse, kar še ima, te je razporeditvena vnema minila ter si se spomnil, da moraš tisti dan odpreti še kar nekaj vrat.

*

In se vračaš iz službe, k očetu, ki bo melanholično zrl vate in si lagal, da sta si podobna, ti pa si boš lagal, da si nista.
Na poti se ustavim pri Korejcih in kupim Snapple. Spiješ ga. Ura je en hip čez polnoč in spijo le brezdomci, po cerkvenih stopniščih, vsi ostali pa se na vse pretege branimo svojih postelj. Korak za korakom po ulici, ki si jo sicer videl v nešteto filmih, toda nisi vedel, da ti je kamera lagala. Ta ulica ni nič posebnega. Nikjer ni udarne glasbe, kratkih kadrov, hitrih rezov, pare iz kanalizacije, pisanih klošarjev zavutih v porcelanast celofan, nikjer dirjajočih policajev in mafijskih obračunov. V skrajnem primeru se morda lahko vidiš v kameri novovalovca, črnobela slika, potna kaplja na čelu, utrujen pogled predse, žuborenje mesta, hupa in sirena, od daleč, njen pogled se ne premika, stavba ob tebi se ne spreminja in če bi bil bogokleten, bi lahko rekel, da je vse skupaj dolgočasno, toda raje se pretvarjaš, da so ti stvari same na sebi všeč in da si morda celo pomislil, da si srečen.
Zaviješ v podzemlje rdečih opek, kjer si skoraj sam in ko s truščem vesoljnega

potopa pripelje vlak, se v vagonu znajdeš sredi slikovite družčine.
Nasproti tebe sedi mladenič iz neke centralno azijske države, ki se zdi skoraj tako utrujen, kot se zdiš ti. Ob njem, na stolu, ki je posajen pravokotno na njegovega, zleknjeno na pol leži podolgovat suh črnc in si s ščipalko trebi nohte. Ob meni, par sedišč stran, sedi ogromno debel azijski mulec, star kakih petnajst let, ki eno za drugo mlati vrečke čipsa. Čisto na drugem koncu, pod lučjo, ki pokvarjeno brli, sedi starka s črnimi lasmi, ki v naročju drži svoj čevelj in ga boža, kot bi božala mačko. Tirnice in vlak ob stiku tolčejo svojo rapsodijo, tolikokrat izvajano, in zdi se ti, kot da je vse tiho, tedaj pa se s predirljivim škripanjem oglasijo zavore in vlak se ustavi. Nevidni človek spregovori.
»Pred nami je obtičal D vlak, kar bo povzročilo majhno zamudo. Se opravičujemo za nevšečnost.«

Trenutek absolutne tihote prekinejo vrata na koncu vagona, ki se s truščem odprejo in notri vstopi bradat bel človek, morda Žid, katerega poslovna obleka je že vsa nacefrana in lakasti čevlji okrušeni. V roki pred seboj drži konzervo z nekaj drobiža, razkorači, vsi ga pogledamo, in prične.

»Dober večer, dame in gospodje. Moje ime je Mike in zaposlen sem bil v Lehman brothers. Z vami bom iskren, čeprav se mi to do sedaj ni obneslo. Pred tremi meseci sem imel na računu deset milijonov dolarjev, živel sem v prostorni hiši v Villageu, imel sem ženo, tri otroke in psa po imenu Lucky. Ker je naša firma propadla zaradi slabih posojil, za katera tudi sam nosim odgovornost, so mi iz računa pobrali ves denar, zaradi česar me je zapustila žena, ki je pri ločitvi dobila hišo in otroke. Lucky mi je poginil danes zjutraj, ker mu nisem imel dati česa za jesti. Prosim za miloščino.«

Vsi sklonimo pogled. Šum šum naredi vrečka čipsa, ščip naredi črnc in košček nohta odleti v neznano, Iranec zazeha. Starka vstane in se mi približa, njena bela nogavica podrsava po tleh, v roki še vedno drži čevelj. Usede se tik ob tebi in porine svoj obraz pred tvojega, da lahko vohaš njeno trpklo sapo.

»Are you happy?« vpraša.

Ne veš, kaj bi ji rekel, zato ponovi.

Ar ju hepi, ščip, šum šum in še Mike potrese konzervo, da zažvenketajo kovanci, črrring.

Ščip. Šum šum. Ar ju hepi. Črrring. Ar ju hepi. Šum šum. Ščip. Črrring. Črrring. Šum šum. Ar ju hepi. Ščip. Šum šum. Ščip. Ar ju hepi. Črrring. Šum šum. Ščip. Ar ju hepi. In Iranec ujame ritem, ter iz grla izdavi neko narodno, žalostinko, ljubezensko, ne vem, nekaj, zavija kot Lucky, preden ga je pobral stradež. Aiieeeeaaiee. Šum šum.

Aaa-ščip-črrring-arjuhepi-iiieeee-šums-aaaaoioie-ščipšumšum-eeeeaii-črrring-črrringšumščipšumooooaaarjuhepi

Are you?

*

Naslednji dan sva zopet točna na delovnem mestu. Tito, sodelavec, nama baše ene bedarije, midva pa malo premišljujeva tja v en dan. Odpreva vrata mali Lari Fox, ki nama koketno pomiga z ritjo, kar naju vedno spravi v dobro voljo. Malo pred poldnevom naju pokliče šef v svojo pisarno, malo sobico v kleti, ki ima edina klimo. V roke nama izroči najin prvi ček in potreplja po ramenu.

»Good job.«

Hvala, sir.

Izkoristiva pavzo in greva nekam na samo. V pralnici monotono toži pet pralnih strojev, eden miruje. Stopiva do njega in zmečeva v režo kilogram kovancev za petindvajset centov, kar znese natanko eno leto pranja in kar seveda nikakor ni dovolj, ampak ne moreva imeti vsega.

Nato odpreva plastična vratca, zlezeva notri, se zapreva in zavrtiva.

Marko Samec

AKROSTIH

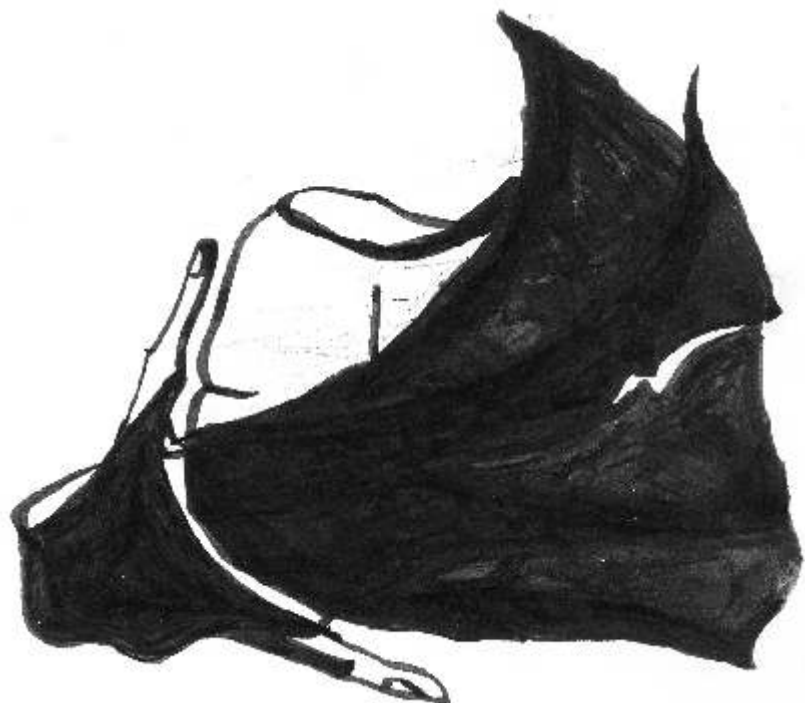
Depresija – vsakih pet minut
Onstran včasih zdaj
Lepota vedno več
Cesta dolga in strupena
Etapa po lastni izbiri kogarkoli

Fuk čimvečkrat
Atribut klavir
Rahmaninov že dolgo mrtev

Nedolžnost iluzija
Izkušnja vseopovsod
Edinost zelo pogosta
Nič vse skupaj
Telo izsušeno
Etiopija država v Afriki

JAZ JE ZADNJI ČLOVEK

Jaz je zadnji človek
Zvezde bulijo v njega
Ko se ena utrne
Ena manjka
Ko se utrne druga
Si zaželi nič
Zdaj
Začel je na obzorju
Iz trupel se je dvignil
In bo migał
Dokler ne crkne
In crknil bo stoje
Ker je preveč len
Da bi se ulegel

ULTIMAT

Potuhnem se
Filistejci odjebite
Vera je strašna
Ubija
In od volje je odvisno, koga
Improviziraj odgovor
Relativnosti
O
Povezavi petih pomaranč
S petim soncem
Spet ostajamo sami
Privoščimo si lahko karkoli
Zato se dolgo
Čohamo po glavi
Da vse skupaj premislimo
Nohti so čisti
In pri pizdi
Cigareti tlijo
Daleč stran potapljanje
V nedoslednost zaradi doslednosti
Ekstrem je stanje duha
Pip pip pip pip
Ponesrečena nesreča
Pobega
Pripravlja
Posmeh
Kakšna beseda klicaj
Kljub vsemu
Me boli glava
Danes resničnost
Stvarnost tako
Imenovana
Kdor ne razume
Je kriv
Absolutno
In obsojen
Na smrt
Podpis

Dejan Koban

ENAKONOČJE RAZPOLOVLJENIH TREPETANJ

Kaj te briga za prazen kozarec na prepolni nočni omarici,
za ugaslo rdečo svečo,
za še vedno prižgan televizor,
za priprto okno,
za floto nočnih metuljev,
za jesenski mraz,
za neobljuden mestni podhod,
za ulico v tvoji bližini,
za neregistriran avtomobil petsto metrov stran,
za pravilno odigrane violine v libertangu,
za na novo asfaltirano cesto,
za cerkveno zvonenje,
za klošarjevo dretje,
za rdeče pobarvane pločnike,
za utripajočo ulično svetilko,
za brezplačne tiskane oglase,
za črne odrske deske,
za popolnoma ekskluzivno vest,
za udomačene verice v tivoliju,
za nov televizijski program,
za okoljsko politiko,
za preobremenitev gospodarstva z visokimi plačami,
za nogomet majhnih robotov,
za rachmaninov klavir,
za preboj države med petdeset najbolj razvitih na svetu,
za pred,
med
& povojno spravo,
za nov megalomanski nakupovalni center,
za spremenjeni vozni red mestnih avtobusov,
za agencijske novice s kompletnega sveta,
za mednarodni denarni sklad,
za antarktiko,
za izginjanje ledenikov,
za slabe prevode pessoe,
za ameriško n.r.a.,
za črno-bele plakate,
za ogromna razpela z zlatimi kristusi,
za bukowskega,
hughsa,
paza,
padrona,
plathovo,
plutovo,
šmarčana,
za poplavljene vasi
& zemeljske plazove,
za slabo delujoče odtoke,
za vesplošno nekaznovano zaplankanost,
za dozorelo grozdje,
za umirajočo internacionalo,
za razširjeno evropsko skupnost,
za zunanje računalniške diske,
za napačno parkiranje,
za retrospektivo kubrickovih filmov,
za prekomerno pijančevanje,

za nenehno kopiranje,
za splošno uveljavljeno fovšjeritnost,
za preveč napudrano voditeljico televizijskega dnevnika,
za rezervno kolo,
za nov set nožev,
za petokrake,
za učitelje joge,
za rokenrol,
za biserne ogrlice,
za lepe svilene obleke,
za srebrne,
stotisoč evrov vredne avtomobile,
za jahte,
za zajčice brez kakšne omembe vredne intelektualne širine,
za ogromna oprsja,
za umetne ustnice,
za umetne riti,
za umetne paradižnike,
za umetne pomladanske juhe,
za brezvezne besede,
za hladne stiske rok,
za robotizirane nasmehe,
za porisane točilne pulte,
za protikadilski zakon,
za horo legalis,
za grožnje,
za klerikalne hujskače,
za duhovniške izprijence,
za politične pohabljenice,
za disko iz osemdesetih,
za zbirko poštnih znamk,
za svetovno medmrežje,
za vodikove bombe,
za ahmadinedžada,

za zid v gazi,
za ozon,
za mrtve v mjanmaru,
za lunatike v beli hiši,
za prazne glave na trgu republike,
za polne umobolnice,
za polna pokopališča,
za ničelno obiskane pesniške večere,
za tone požrtih zdravil,
za svet na koncu pameti,
za veselje na napačni tirnici,
zaj te briga za vse
& vsakogar,
kaj te briga,
ko klečiš pred njenimi razširjenimi nogami,
njenimi polnimi stegni
& ti kriči nerazložljivi ogenj iz oči
& ona se komaj opazno zdrzne,
ti to zaznaš,
ona prevede svoj glasen molk v pridi vame
& ti iztegneš jezik
& se vrišeš v njeno središče,
oplaziš
& krožiš po jedru,
ona mrmra mantra poželenja
& ti vrtil pesem užitka,
grabiš jo po bokih,
po prsih,
po obrazu,
trebuh ji rahlo drhti,
rdeče poželenje je v atomih zraka okoli vaju,
koža se ježi,
roke je ne ubogajo,
oči zaprte dregetajo,
njene noge ti stiskajo obraz
& roke ti naglo zarine v lase,
izpusti komaj slišen dih,
klicaj,
da si jo vzdignil v ozvezdje ponorele sle,
z nohti ti razpara vsakdanjost
& z dlanmi vžge svoje razdraženo srce v kožo
& ti z zobmi vtetovira ime v tvoj spomin,
se prestavi v nekontrolirano noro vožnjo do konca,
počasi odpre oči
& ti pošlje nasmeh,
molk govori tisoče neznanih jezikov,
dihanje v obliki viharja na morju
& v njenem vrhu loviš prhutajoče metulje,
kako te lahko po vsem tem sploh še briga za klimatske spremembe,
za trk osončij,
za akademsko izobražene kiparje,
za neumorne hinavce,
za papirnate prtiče,
za golobe miru,
za naraščajoče cene živil,
za mirovne enote v afganistanu,
za stare umirajoče pesnike,
za premalo električne energije,
za obnovljene fasade,
za nove kamere,
za kreditne kartice,
za kilogram svežih eko gob,
za prepolovljena sredstva namenjena kulturi,
za različno barvo nogavic,
za nedelovanje sodnih inštanc,
za nepregledno krajo javnih financ,
za zaprte trgovine ponoči,
za kaljenje javnega reda

& miru,
kaj te,
v bistvu,
briga za vljudnost,
za izbor pravih besed,
kaj te briga,
če se vajini srci ljubita,
kaj te briga,
če se vajini želji ližeta,
kaj te briga,
če vajini telesi fukata,
kaj te briga za vse,
v eni sekundi živiš,
v drugi si le še komajda ogrizek spomina.

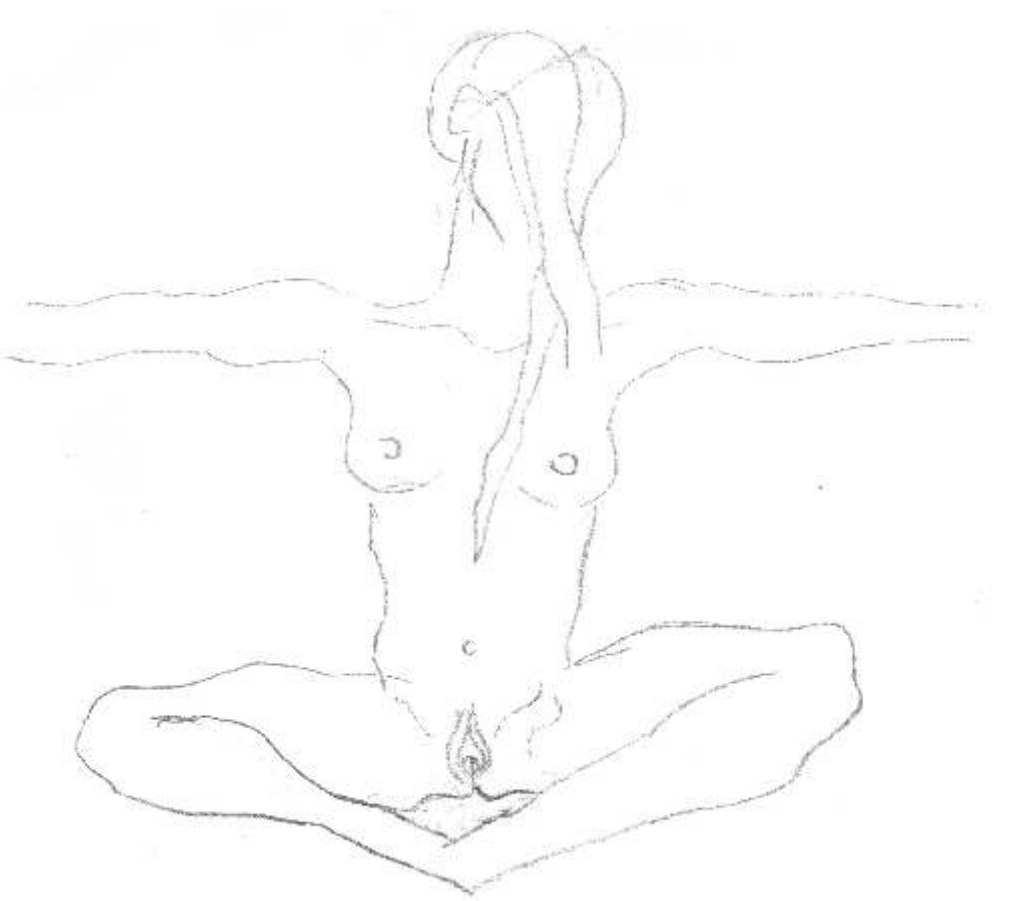

Sara Lovrec Imanoel

10:46:48

[10:46:48]: jooj... tak dober tekst sanj sem napisala pa po neprevidnosti zbrisala... in sem čisto pretresena od vsega.. od tega ker teksta ne znam ponovit ker sem pisala v afektu in od sanj samih... [10:46:50] grozaaaa :([11:00:50] rešeto me prereže (zf) čutim razpadanje telesa ko se premikam v koscih ki gladki drsijo v smeri gravitacije. močno krvavim čeprav se tega ne vidi in zato se objemam da bi ustavila krvavitev vsaj za pol telesa. tako objeta se premikam v gladkih delcih. čutim precizne reze med njimi, to žgečkljivo gladkost te nove notranjosti telesa ki je postala zunanost. grem v trgovino po vodo (tiho). imam preveč denarja ki mi leti iz rok medtem ko se izogibam kakršnemu koli stiku z okolico v tej majhni štacuni. en tip se me hoče dotaknit. oblečeno imam tisto oranžno srajco ki mi je včasih pivnala kri tudi takrat ko sem tekla čez rdeč most se poslovit od deklice takrat ko sem vrgla rdeč avtoportret v reko in gledala kako ga obrnjenega s poslikano ploskvijo navzgor odnaša na drugo stran. njegov dotik se pogreza v moj krvav hrbet. čutim skeleče žgečkljivo mehkobo pritiska odtiskovanja sledi njegovega gibanja. izmaknem se. grem. zanima me simetrija pismenke ki je kot vžganina rdeče z dotikom vrezana na moje nezavedno. [11:06:30] oni me čakajo v avtu ko se vrnem nazaj gor z mamo. se užali in gre. spakira svoj kovček. ugotovim neskladnost njene percepcije. doma na pultu nastavljen alkohol in voda da mi karin razkuži in izmije rane. - zbudim se vsa tresava in pretresena medtem ko razmišljam da imam raje nadrealizem predapokaliptičnega resevanja sveta v katerem kot vizionarka boljše delujem. bolečina mi ni pisana na kožo. nikoli mi ni bila. samo toliko lepega imam za dat da se potem obrne vase in boli. [16:11:07] vlaki kot čudne gosence drsijo skozi prostor... pogled nanje je tuj. pogled nase - odmaknjen. glasba ki prihaja od zunaj kot bi bila edino kar definira notranjost. od znotraj. grozeč prazen nič, ki ga ne opazim. otrplost. spet. kamen ki je padel vame. kamen v postelji. utripanje vek je kot glasno zamahovanje jader nad oblaki. preglasi misli. tiste ki so še ostale. olje vrtnice ki ga koža vpije kot lačna rastoča lupina. včasih se je ta lupina trudila zavzeti prostor. zdaj suha odpadajoča po delčkih lupini tisto kar je od prostora ostalo. pod stopali vlažno. hladno. tako hladno da se lepi nanje in jih hoče (od)vzeti telesu. kot da stopim in se moram zapustiti tam. zaznamovanost ki hoče ostati kot fosilna markacija v pozabljenem spominskem pergamentu. glas. hreščeče naznanjanje (pri)bližajočega. dih, ki nastane, ko odpreš ustnice, da bi zašepetala svojemu odsevu v uho. presek med glasom, ki ga ne ustvariš, in tistim, kar bi naj bil. postajanje. je predaja. temu zdaj, ki te gleda z zaprtimi očmi. bolšči. nepremično se zasidra vate in tebi je nelagodno. nočeš pogleda tujega. nikakršnega pogleda nase ne zmoreš. svojega lastnega pa sploh ne. ko odpreš vrata, zmeraj nekaj plane noter in te postavlja v novo situacijo, čeprav je nočeš. vse novo bi te naredilo spet domačo. ti pa hrepeniš tujost. nepretrgano ponavljanje starega, znanega. varno te dela. tako varno, da si sebi največji sovražnik. daje ti moč, da se raniš; z vsem. nekaj časa lebdiš. se prepuščaš čudnemu spokoju in potem nenadno dvigneš glavo ter jo zabiješ v steno. požiraš lastno bolečino. zgoščuješ jo v molk. igraš se. ne daš glasu od sebe. če nečesa ne izgovoriš, to ne obstaja. tvoja bolečina ne obstaja. album s fotografijami, ki je ob sunku padel s police in ga nihče ne bo pobral. nikogar ne zanima njegova vsebina. je samo ostudna navlaka na poti, ki nemarno opominja nase, kot ti v svojem bejavem molku opominjaš nase. [16:11:09] ajd [16:11:09] lepo bit [17:01:03] dan pred koncem [17:08:25] z rezilom njenih misli je počasi slekel slane kaplje s svojega hrbta. brezoblična žival. drgetajoča senca. včasih pride kar sama. teče daleč in težko jo je ujeti. gleda za njo. nič ne reče. ona izgine v črnino. on z dlanjo izriše gladino. glas udara težnost tal. preskoči igro in zaniha nazaj. zalebdi. namesto da bi padel; zapre oči in čaka. vrnila se bo. vedno se vrne. rada opazuje kako mu krvavi razparan hrbet. prikrade se tako blizu, da čuti njen dih na tilniku.

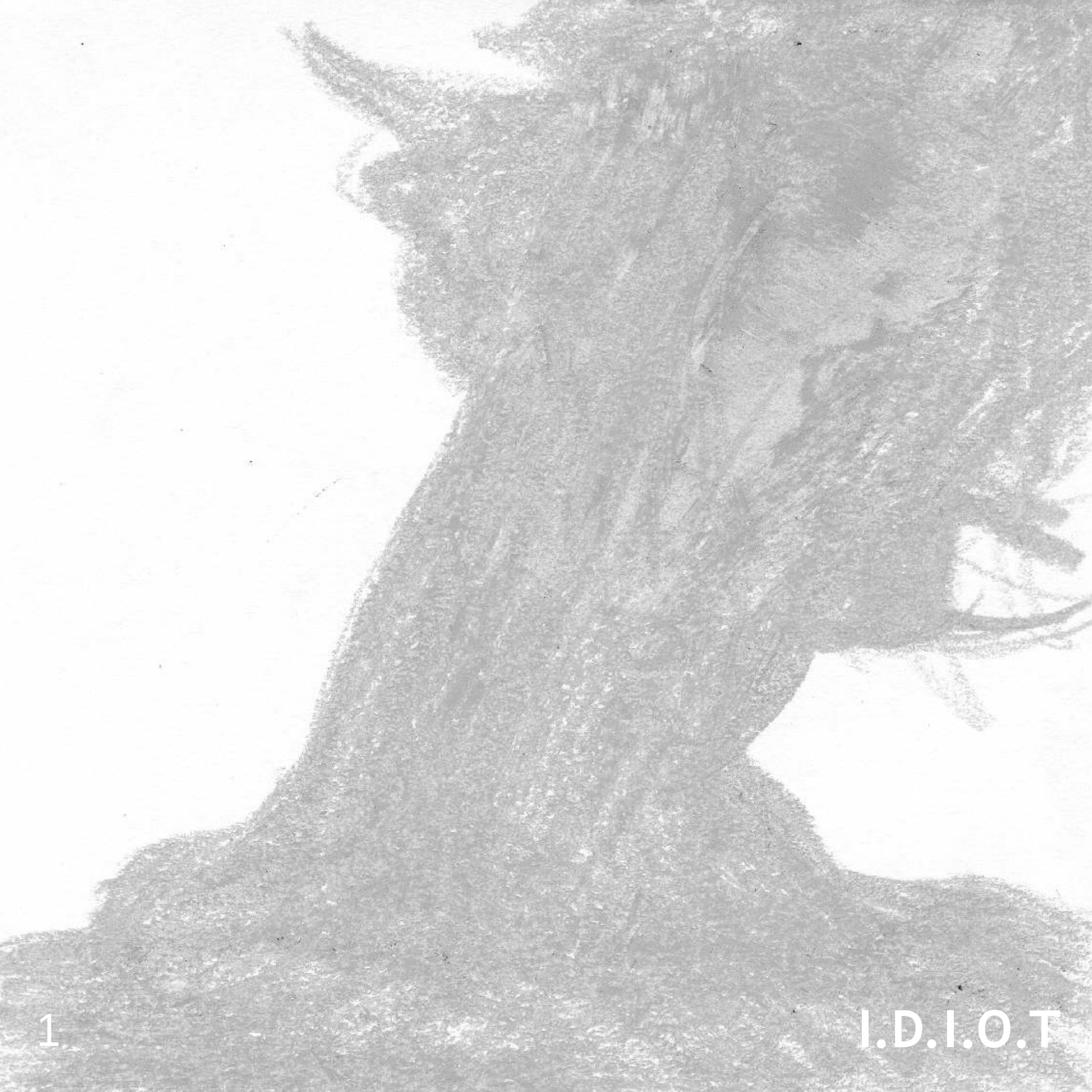
potem potisne svoje drobne ročice v ozko špranjo. meso se ukloni. vzhičeno, se telo zmeraj prepusti topi bolečini njenega dotika. vzame srce v dlan. skupaj oslušujeta skoraj neslišen utrip. tip tap tip tap tip tap tip tap tip tap tip tap tip tap tip taaap zagrizne vanj. lačna ljubezni; lačna krvavečih izdihov srca. kot otrok ki raste v tebi. tujek. srka te, veš, a mu tega ne moreš odreči. njen dotik je spominski sok, ki peče. melasa, ki odteka pod blazinicami prstov je grenka usedlina. samo to še. nič hranljivega ni v njej. nič kar bi prijetno prepojilo. vzporedno se riše. kot zašita suha konca kože, ki nikdar ne bosta prerasla brazgotine v gladko povrhnjico. klub temu kar ve, (da je vrnitev nemogoča), išče v pogledu na njo nekaj otipljivega. dozdeva se mu, da se bo iz njenih oči, ko se bosta njuna pogleda srečala, usipal nežen iskreč lok želje po njem. vzporednost ga od(u)mika. ko presahne vanjo ostajata samo dve mimo živeči bitji. stopi na prste, da bi pokukal noter. se priplazil bliže. ampak tam je samo tako temno, da ne vidiš prav ničesar. skoraj neopazno se začnejo na stenah njenega bitja izrisovati bele svetlikajoče se črke. izpišejo pesem. ljubezen brez imena. kot trnki, se pomeni besed, drug za drugim, kot bi imeli na razpolago vsa njegova življenja, ki jih še ni živel, poševno zasadijo v beločnico njegovih oči. zaradi čudnih kavljev (štrlečih iz njegovih oči) prostor prelije nežna rdečkasta svetloba. toplo ščemenje ga sili na smeh. pomežikne. oko se ne zapre. pomežikne. drugo oko se ne zapre. pomežikne z obema. še enkrat pomežikne. toplota postaja bolečina. divje utripa z vekami. vso njegovo bitje se je skoncentriralo v utripanje vek. so krila metulja ki se cvre na žarnici. toplota umetna svetloba ki izžiga meso s kosti. bolečina - neznosna. trajajoča. pozabi nase. dnevi minevajo. uničen od boja obleži v tekočini svoje zapuščine. glasovi ostanejo. osluškuje jih. to je vse kar še ima. svoj lastni tip. tap. tip. tap. tip. tap. tip. tap. prihaja odznotraj in doni do bobničev kjer se ustavi. noče pobegniti skozi. noče zavzeti prostora. in kaj če se ona vrne? potem ne bo slišal njenih korakov. skriti se mora vase. skriti svoj tip, ki ga izdaja. brezoblična senca. drgetajoča žival. pride kar sama. teče daleč in težko jo je ujeti. včasih je gledal za njo. nič ni rekel in ona je izginila v črnino. z dlanjo izriše gladino. bobnenje utripa udara težnost tal. preskoči igro in zaniha nazaj. zalebdi in pade. [19:10:37] ja, in potem kasneje ko si dvignem levi rokav imam roko čisto porezano. take globoke skoraj gnojne odprte rane so. take kot sem jih mela včasih ampak kot da se ne bi hotele celiti. preseneti me. nisem vedla da sem porezana. res nisem vedla. grozno je. pogled na to me zaboli. na to tujo mojo roko. ta pogled ki je kot časovna luknja... kot luknja v času v katero je potegnilo del mojega telesa ki kot da ga ne bi hotela izraziti. [19:11:08] Daleč sem. hrepenim nekaj za kar se mi trenutno zdi da si sploh ne želim.

Odkrij svojega notranjega idiota in pošlji kaj na revija.idiot@gmail.com

Odkrij svojega notranjega idiota in pošlji kaj na revija.idiot@gmail.com

Teorija kontra praksa 2
Tibor Hrs Pandur

Ivan, skuhaj si že to prokleto kavo 3
Katja Perat

Življenje in delo večih različnih vrst
malega človeka v sliki in besedi 4
Katja Perat

Killer Tongue 6
Uroš Prah

Revolucija Nekak 6
Urban Ocvirk

Pisma bralcev 8
...

Teorija kontra praksa

Naj se namesto epiloga dotaknem fenomena Poezije in Literature kot edinih upodabljajočih umetnosti, ki si po mnenju strokovnjakov ne zaslužita lastne Akademije ali vsaj, v tem odročnem delu sveta, oddelka kreativnega pisanja. (Seminar dramskega pisanja, ki je bil uveden lani na Filozofski fakulteti, je bil vsaj korak v to smer.)

Predpostavlja se, da je pesnik (pisatelj ali dramatik) rojen genij in samouk in da je vse, kar potrebuje za svoj razvoj nesrečna ljubezen, državna represija, depresija ali katerakoli druga opojna substanca, zaradi katere izsrka svoje možgane (v enem samem trenutku razodetja) skozi prste na papir, to malo razporeja, mogoče pet, mogoče dvajset let, mogoče en dan in voila: mojstrovina je rojena. Čeprav to velikokrat ni daleč od resnice, načrtno gojenje Pesnikov, Pisateljev in Dramatikov očitno ni v navadi. Mogoče so nevidne sile, ki sestavljajo učni program tako zaljubljene v preteklost in par zimzelenih klasikov, da jim ni mar za kakšno novo veličastno prihodnost Literature in Umetnosti (četudi nam morda grozi apokalipsa ali kakšno vsesplošno uničenje (kot vedno). Mogoče jih bolj zanima gojenje kritikov kot pa snovi, ki bi jo naj kritizirali. Mogoče so Pesniki, kot je rekel Mallarme, obsojeni, da se umaknejo v samoto, da bi si tam izklesali lastno grobnico in mogoče jih razume le redkost neke tihe večine, ki se v svojih izoliranih sobicah slini nad prefinjenimi prdci preteklosti. Ne vem, mogoče. Čutim pa, da lahko študiraš Poezijo samo skozi pisanje Poezije, Prozo skozi pisanje Proze in Dramatiko skozi dejansko pisanje Dramatike, na isti način kot se študira Kiparstvo, Slikarstvo, Gledališče, Film, Glasba ali Ples.¹ Zakaj temu ni tako, me včasih vznemirja, še posebej, ko bdim na kakšnem predavanju in preprosto ne razumem te poplave teorij brez načrtna ambicije, da bi ta teorija postala praksa.

Seveda so vsi Pesniki samouki in vsi Umetniki prisiljeni v svoje delo iz želje po (recimo) preobrazbi in nikjer ni Univerze ali Akademije, ki bi lahko ustvarila Umetnika iz nič - lahko pa ga vzpodbuja, usmerja, goji. In odsotnost te želje, te možnosti, te ambicije me večkrat navda z občutkom, da živim v megleni luknji, kjer je ustvarjanje nečesa lepega, čistega in preprostega, preprosto izločeno iz učnega načrta.

Očitno pa je, da se marsikdo (vsaj dva na vsako generacijo, upam) znajde na oddelku Literarne teorije samo zato, ker nikjer na obsežnem seznamu Alme mater ne najde oddelka Literarne prakse. Žal mi je, da moram našo nevronske elito opozoriti na to žalostno stanje razmer, ki ga občuti vsak, ki ljubi produkte svojih možganov kot bi bili njegovi otroci in hkrati on sam, predvsem zato, ker se nekaj utopično oklepa predstave, da bi v idealnem primeru združitve prakse in teorije lahko zmagoslovno živeli svoje želje kot luč generacij. Naj zato zastavim vprašanje odločneje:

Kaj je literarna teorija brez literarne prakse? Kako naj nekdo ve, kaj je pesem ali roman, če mu nikoli ni bilo treba napisati pesmi ali romana? Kako lahko literarna teorija spozna literaturo, če vase ne vključuje kreacije umetniškega dela? Če ne združuje prakse in teorije? Če vase ne vključuje umetniškega procesa, pravzaprav samega ključa do umetnosti? Kako lahko Literarna zgodovina ugotovi nastanek soneta, če ni nikoli morala/hotela/želela pisati sonetov? Kako lahko spozna genialnost Rimbauda, če se ne postavi v isto pozicijo kot On ali Ashberry ali Leonardo, pred prazno platno, bel list, čopič in pero? In komu naj služi Literarna teorija, če ne Umetniku in čemu, če ne prokreaciji Umetnosti?

Očitno smo priča veliki zarezi med literarno teorijo in literarno prakso, zelo podobni zarezi kot tisti med Glasbo in Poezijo; in čeprav ju ves čas omenjajo kot nerazdružljivi ob proučevanju nastanka poezije (ali glasbe), sta obe disciplini prefinjeno amputirani druga od druge, kar vštavam med največje zločine proti človeštvu nasploh.

¹ Profesor DiRaco na Akademiji v Benetkah, je zagovarjal tezo: če je slikar prepuščen ustvarjanju, prej ali slej odkrije vse odtenke in ni potrebno, da se jih uči na pamet. Seveda pa samo vsak, ki je slikar, sam išče odtenke, ali pa ga sploh zanimajo ...

V nobenem primeru ne pljuvam v lastno skledo ali iz zagrenjene pozicije kakšnega podeželskega hrusta dokazujem nesmiselnost Literarne teorije nasproti Literarni praksi. Rad bi samo pokazal, da med teorijo in prakso ne bi smelo biti nobene meje. In če je, je tam, da se jo zabriše.

Mislim, da samo skozi prevod, adaptacijo ali uprizoritev lahko res lahko spoznaš literarno delo, čeprav ga takrat tudi sploh ne poznaš.

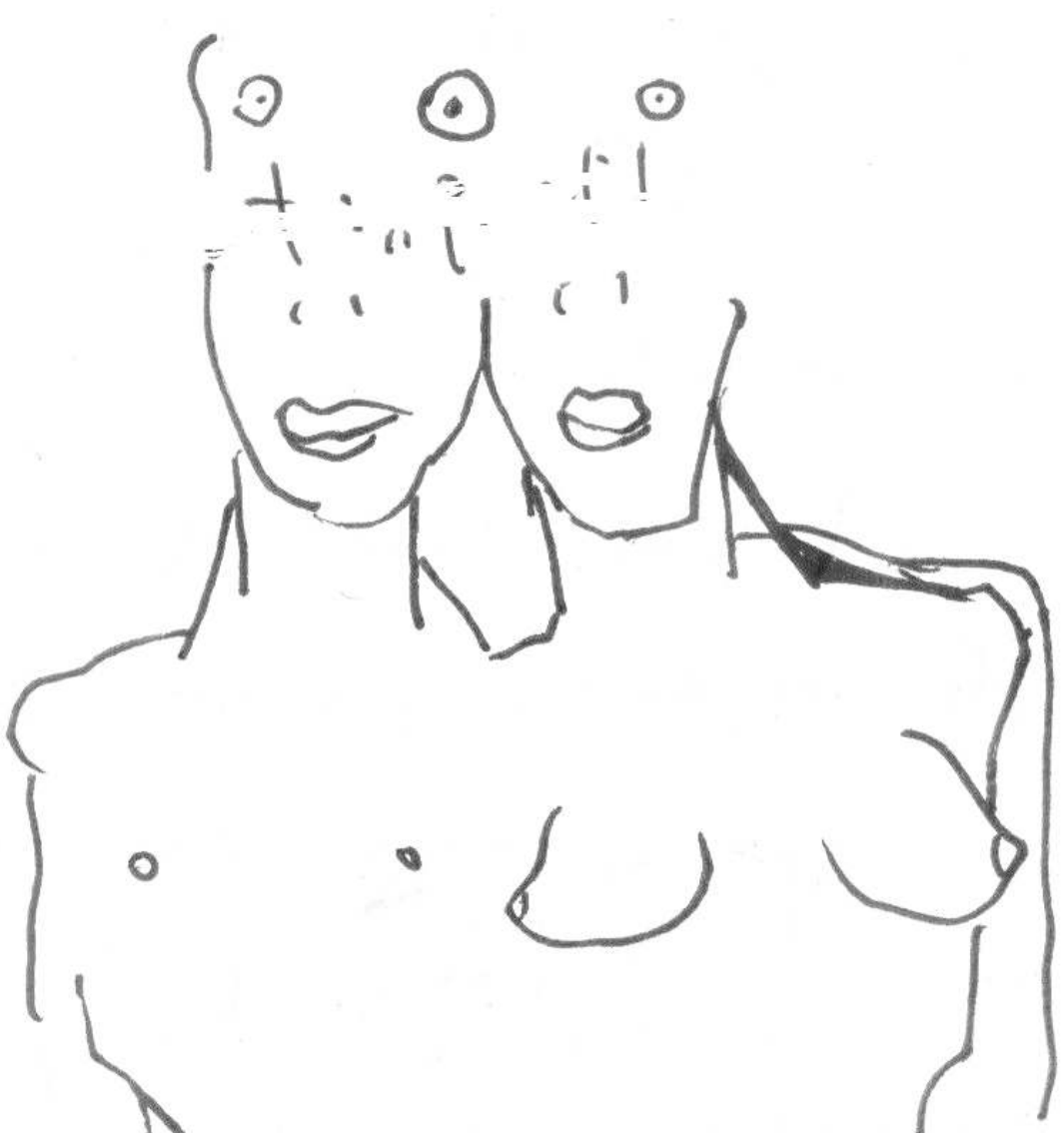
Ah. Ni logično, da po štirih letih študija ugotovimo, kar smo vedeli že na začetku, da pisanje literature = študij literature. Da tu ni razlike. Razen v razlikovanju. Da je bistvo umetnosti prenosljivo na nekem intimnem nivoju, ki se ga ne da pojasnit nič bolj natančno kot življenje. Da šele ob intimni fascinaciji, adaptaciji ali prevodu literarnega dela spoznaš nujnost literarne teorije. Da je literarna teorija manj kot umetnost, če ni usmerjena v umetnost ali produkcijo umetnosti. Da mora tvoje delo bit usmerjeno nekam, v nek nov produkt. Da šopaš pač po svoji intuiciji in da se največ naučiš, ko in da delaš svoje najljubše dejanje stičišče veselja. In to je to.

»Zgodovina literature mora bit zgodovina mojstrovin in ne povprečnosti.«
(Ezra Pound)

Mogoče dodat še tole: Ljudje, kot tudi pesniki, se oplajajo med sabo, ne glede na teorije teoretikov in kanonizatorjev.

In hvala Mnemozini in vsem spolnim organom, da resnična Poezija ne potrebuje nobenih razlag in da je že iz njenega »kako« vse jasno ...

Z VIOLINO PROTI BAZUKI
THP

Ivan, skuhaj si že to prekleto kavo

STRAH IN POGUM

Če rečem, da je delo osnovna človekova potreba, se mi zdi, kot je nekaj narobe in da v resnici ne vem niti na kaj točno mislim s človekom niti na kaj točno mislim z delom. Par ur porabim za to, da poskušam vsaj na grobo dognati kaj od naštetega in obupam. Strah me je besede. Ta članek bi rad bil soočenje s tem strahom pred izrekanjem in pred praktično katerokoli drugo dejavnostjo.

Temeljna težava je pomanjkanje poguma reči »delo je osnovna človekova potreba«. Predpostavim, da je namen človeškega življenja koristno porabiti čas, ki ločuje rojstvo od smrti, kar načeloma pomeni neke vrste akcijo.

Če je pogum soočanje s strahom z namenom, da bi ga presegel, je ta članek pogumen, v kolikor se loteva pasivnosti kot ovire, ki jo je treba razumeti in jo s tem poskusiti izničiti.

VPRAŠANJE AKCIJE KOT PRAKTIČNO VPRAŠANJE

Zatakne se že zelo zgodaj. Težko preceniš, od kod potreba, da bi iz svojih zasebnih premislekov delal javno akcijo in težko preceniš, če je bolj narcisoidno boriti se za to, da bi tvoja misel našla mesto v svetu ali biti tiho in s tem onemogočiti, da bi zgodovina govorila skozi tvoja usta, ker v resnici ne veš, če so zamisli, ki jih je spravila skupaj tvoja zavest dovolj bistvene, da si zaslužijo postati javne. Odločaš se med tem, da se boš umaknil in se odrekel odgovornosti, ki jo prinaša pozunanjenje stališča in med tem, da boš s svojo bombastično prezenco, ki nebrzdano bruha idiotizme iz sebe v svet, pokradel prostor ljudem, ki bi radi izrazili kaj bistvenega. Kakorkoli se obrneš, rit je zmeraj zadaj.

Začetno vprašanje največkrat rezultira v pojavu, ki se mu na enega bolj simpatičnih načinov reče *vreči puško v koruzo*. Posledica se konkretno kaže v kupu žarečih mladih intelektualcev, ki po tretjem pivu zelo dobro vedo, kako so stvari videti in kaj bi se o njih dalo reči, vendar jih bujno gestikuliranje kmalu utruji in ko se zjutraj zbudijo z veliko in težko glavo pod kovtrom, so enako prestrašeni in nič bližje odločitvi kot dan pred tem. Nič se ne premakne.

Tako imamo opraviti z onemogočenim mladim humanistom, ki se zaradi presežka idej, ki niso bile nikoli do konca izdelane in zagotovo nikdar izkoriščene, počuti komaj živega. Ko reče, da bi rad participiral v svetu, da bi se rad šel akcijo, ve, je sama beseda akcija precej prazna; vsebuje pojem dejavnosti, vendar ne podaja njegove vsebine. Onemogočeni mladi humanist reče »nekaj je treba delat« in ne naredi ničesar.

Poleg težave o upravičenosti do javnega prostora se pojavlja še vprašanje znanstvenosti. Koliko empiričnih raziskav, koliko napora pojma, realnega branja z napol pogriženim svinčnikom v roki je treba, preden si lahko drzneš do besede? Temeljni problem v resnici ni v tem, da bi rad vsepovprek govoril, brez da bi se spustil do srža stvari, ampak da težka akademska resnost včasih brutalno povozi iskrivo nepremišljeno soočanje z vrženostjo v svet v vsej svoji zmedi, da se začne zgubljati zanos. Če ne začneš, dokler si iskriv in neveden, bo šlo vedno težje. Ko si zataknen v polakademizmu, veš dovolj, da se zavedaš, da veš premalo in da v vsesplošni teoretski poplavi verjetno nikdar ne boš vedel dovolj. In si tiho in stagniraš.

Ne bi rada, da bi se ta članek sprevrgel v prelaganje odgovornosti za lastno pasivnost, nasprotno; kar počnem, je eden izmed začetnih korakov pri soočanju s tem, da je ena izmed najtežjih stvari, do katerih prideš tekom pridobivanja izobrazbe sodelovanje s svetom, ki mu v eni besedi rečem akcija.

DOLGCAJT - PROBLEM SLOVENSTVA

V luči spopadanja s pasivnostjo se mi zdi smiselno opozoriti na problem slovenstva; na problem tega, da si je nek narod skozi svojo zgodovino pasivnost izbral za eno izmed svojih paradigmatiskih značilnosti. Prosto po Pirjevcu slovenski narod

funkcionira kot blokirano gibanje; kot gibanje, ki že vnaprej ve, da je nemočno in je zaradi tega povsem nesmiselno, da bi se sploh poskušalo aktivirati. Ta podoba slovenstva korenini v dejstvu, da je slovenski narod dolgo obstajal kot narod brez države in brez moči, da bi državo tvoril. Tako je državnost začel nadomeščati s kulturo. Paradoksalno pri vsej stvari pa je, da je nemoč kot lastnost naroda prešla tako globoko v zavest njegovih pripadnikov, da je tudi samo tvorjenje kulture postalo oteženo. Nenehno soočanje z močnejšimi nacijami v neposredni bližini je iz Slovenca naredilo paradigmatsko žrtev; človeka, ki ve, da je obsojen na propad, ker mu usoda ni naklonjena in je zato zanj najbolje, da ne ukrene ničesar. Vsaka sprememba je sprememba na slabše. Mladi Lojze se iz zatohle Vrhnike poskuša rešiti v Ljubljano. Načrt seveda spodleti. Vrne se h koreninam in se sprijazni. Socrealizem izraža podoben sklep. Zemlja je groba in trda, nikoli ne veš, kdaj ti na glavo lahko pade kakšen hlod ali ti brat z bičem iztakne oko, vendar je tvoja in ti ji pripadaš; zapustiti jo pomeni vreči se v prazno in v tveganje in mali slovenski človek, ki ima sicer dovolj moči, da se nenehno spopada z bedo svojega kraja, je prešibak, da bi zmožel odcepitev in osamosvojitve. Iti pomeni propasti. Ostati sicer pomeni do smrti prenašati breme paralizirajočega dolgočasje lokalne zatohlosti, vendar si k temu tako zavezan, da se ti zdi že skoraj lastno; hromeče poteze naroda čutiš kot kulturni del svoje zavesti; zavriniti jih bi pomenilo izdati sebe. In tako se nič ne premakne.

IVAN, SKUHAJ SI ŽE TO PREKLETO KAVO
Razlogov za stagnacijo je ogromno in povsem nemogoče je, da bi v članku na parih straneh povzela vse; resnici na ljubo niti nisem nameravala. Osnovna zamisel je bila predvsem stopiti en korak naprej, v prazno, z vednostjo, da je dela še dosti in da se gibanje komaj začjenja in z upanjem, da se bo Ivan v vsakem izmed nas, ki nas goreče gestikuliranje ob večernem pivu stane precej več kot v resnici premoremo, spomnil, da v resnici lahko vstane in si sam skuha to prekleto kavo.

Katja Perat

Življenje in delo večih različnih vrst malega človeka v sliki in besedi

1. DEL: AKADEMIK

NEZNANSTVENI ČLOVEK

1.

Metaforična umetnost
Redko traja bistveno dlje od petih minut
In je v tej zelo ozki špranji med tišino prej in tišino po
Sposobna prikaza ogromnega deleža resnice o Človeku, Bogu in Svetu
V odsotnosti izrekanja resnice o Človeku, Bogu in Svetu.
Za metaforično umetnost potrebuješ komaj kaj več od lepe ženske v travi.

4

2.

Metaforična ljubezen se od metaforične umetnosti skoraj ne razlikuje.
Zasede zelo majhno količino časa in prostora
In je vanjo sposobna stlačiti praktično karkoli
Od vzhodnoevropskih stepskih prostranstev do vprašanja uboja v Camusevem Tujcu.
Ko se izteče v tišino po,
Dobi metafizično vrednost.
Njena dogodkovna plast se umesti v široko sliko Človeka, Boga in Sveta
In se skoraj povsem zlije s fikcijskimi zasebnostjo človeka, ki ljubi.
Od tod začne nastajati metaforična umetnost.

3.

Metaforična ljubezen in metaforična umetnost sta pojavnimi oblikami neznanstvenega človeka.
Pri neznanstvenem človeku srečamo popolno sovpadanje Jaza s Svetom,
V katerem sta tako Jaz kot Svet neskončno velika,
Vendar zgolj znotraj trenutka trajanja.
Neznanstvenega človeka spoznaš po tem,
Da bo kakšno uro sedel povsem vzravnan, veliko mahal z rokami in govoril, brez da bi vdihnil ob primernem trenutku,
Te vsake toliko prijel za roko, vzklikal in tvoril pojme z velikimi začetnicami, čutil prisotnost vzvišenega in natančno vedel, kaj se dogaja s celoto Bivajočega.
V njegovih očeh bodo plapolale zastave Boljšega jutri
In ničesar na tem svetu ne bo, česar ne bi mogel umestiti v Veliki sistem.
Problematično je, da se neznanstven človek po koncu trenutka totalnega sovpadanja vsega z vsem
Totalno raztrese
In bo najverjetneje kakšen mesec odležal pred televizijo, s kovtrom do vratu.
Neznanstven človek je zmožen izstopa iz svoje majhnosti
Ampak izstop ne traja dolgo
In gorjača sveta, ki zase dobro ve, da je v resnici tako večji kot močnejši od neznanstvenega človeka,
Vedno pade in kadar pade, pade z velikim truščem in z vso svojo težo.

4.

Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo na Filozofski Fakulteti Univerze v Ljubljani uči,
Da je do izstopa enega izmed tipov majhnega človeka iz zgodovinskosti in s tem do razvoja
Neznanstvenega človeka
Prišlo z razvojem trubadurske lirike.
Nekaj v človeškem se je odločilo,
Da je militantno podružbljen način biti pot v pogubo
In se odreklo skoraj vsem lastnostim, ki so na daleč vsaj malo spominjale na javno in na verižne srajce.

5.

Neznanstven človek ne more biti revolucionar, ker je nezgodovinski.
Njegovo življenje nima narave zgodbe in zato tudi narave zgodovine ne more imeti.
Ko se po pol ure iskrivosti zmatran sesuje na keramične ploščice v svoji kopalnici, ve,
Da bo moral počakati, da svetost pride nazaj sama od sebe.
Življenje neznanstvenega človeka, ki ne more biti zgodba in zato tudi zgodovina ne, ni kontinuiteta misli in dogodkov, ki jih vodi volja odločujočega Jaza, ki bi temeljil na odgovornosti,
Ampak zelo spominja na tipe podnebij, ki imajo dva letna časa,
S to razliko, da zima pri neznanstvenem človeku traja zelo zelo dolgo časa.

POLZNANSTVENI ČLOVEK

1.

Deskriptivna umetnost je tole in je umetnost lenobe in napuha razuma.
Je umetnost človeka, ki ve, da je majhen glede na svet,
Vendar se mu zdi, da mu z malo truda in dobre volje lahko uspe čisto po nesreči izreči kaj, kar bo imelo metafizično vrednost.
Kategorično je manj vredna od metaforične umetnosti,
Ker ne spravlja celote v eno zelo natančno in zasičeno točko
Ampak se vede do sveta kot popisovalec;
Hodi okrog in se vtika v tuje vrtove, omare s posodami in straniščne školjke

V iskanju resnice o Človeku, Bogu in Svetu.
Deskriptivna umetnost zaseda ves čas med rojstvom in smrtjo;
Do javnega izraza je pride zgolj kakšen procent.
Deskriptivna umetnost je nekje na pol poti med umetnostno in znanostjo,
In v resnici ni ne eno ne drugo, ampak največkrat kup zanosnega govoričenja,
ki ga sicer povezuje iskriva zavest ustvarjajočega, ki pa ji manjka vsakršne organizacije.
Zaznamujeta jo odsotnost reda in discipline.
Deskriptivna umetnost je neumetnost, ki pride do besede zgolj zaradi svoje populistične moči.
Ker govori brez prestanka in o vsem,
Se je zmožna na svojih vrhuncih približati praktično komurkoli.
Deskriptivno umetnost spoznaš po tem, da združuje doktorja znanosti s čistilko.

2.
Deskriptivna ljubezen je, tako kot metaforična ljubezen,
Slaba, ko prehaja v življenje,
Čprav se ne konča po koncu trenutka Svetosti,
Ampak kvečjemu s koncem obstoja tistega, ki ljubi.
Zaradi neskončnosti potreb človeka, ki ga zaznamuje ta tip ljubezni,
Je popolnoma nemogoče, da bi bila naperjena zgolj na eno osebo.
Deskriptivna ljubezen je ljubezen do celote sveta,
Ki se na različne načine kaže v različnih ljudeh,
Totalno občudovanje grdih superg,
Plastificiranih prtov s cvetličnim vzorcem
In jaken z vonjem po starih jugotih
In kavi iz avtomata.

3.
Človek, ki ljubi in ustvarja deskriptivno je v večini primerov polznanstven človek.
Njegova najznačilnejša lastnost je nenehnost.
Zaradi pomanjkanja zbirne energije nima pravega vrednostnega sistema
In je sposoben videti v vsem tako svetost kot nesmiselno zapravljanje časa,
Odvisno od povsem nepomembnih okoliščin
Kot so telesna temperatura, stanje v ozračju in vsebina popoldanskih poročil na TV Slovenija 1.
V svojem najšibkejšem stanju čuti,
Kako se nanj seseda širina sveta naokrog in ker ne more izbirati med prav in narobe,
Bremena ne more narediti lažjega.
Lahko se zgodi, da ga v takem položaju najdeš ob štirih zjutraj pijanega na domačem kavču,
Kako bere Biblijo.
Najvišja pojavna oblika polznanstvenega človeka je
Nenehno udomačevanje sveta,
Ki ga lahko doseže samo z vsaj zasilno disciplinarizacijo,
Pomeni pa neprestano poimenovanje;
Podaljšanje začetnih dni človekovega stvarjenja v neskončno,
Nenehno prepoznavanje domačega v spreminjajočih se stvareh;
Nenehno udomačevanje sveta je najmanjša oblika prisvojitve sveta,
Zahteva najmanj truda in ima za svoj rezultat najtanjšo obliko
Združitve fikcionizma čutečega in resničnega sveta tam zunaj.

4.
Polznanstven človek ne nastane iz nobenega velikega trenutka v zgodovini,
Ampak se povsem zasebno razvije v družinah,
Ki mu zaradi svojega posebnega vrednostnega sistema
In po drugi strani zaradi svoje popustljivosti ne postavijo nobene ideologije,
Ki bi jo lahko zaznaval kot protipol.
Polznanstven človek se razvije iz razvajanega otroka staršev intelektualcev srednje velikega mesta v zmernem podnebnem pasu v katerem izmed prehodnih zgodovinskih obdobj.
Polznanstven človek je otrok še kar zadovoljivega dolgčasa.

5.
Polznanstven človek ne more biti revolucionar,
Ker načelno ne zavrača ničesar.
V osnovi čuti z vsem in vse doživlja,
A se v trenutku, ko se odloči, da se bo zbral in lotil znanstvenega dela na svoji izbiri,

Zave, da je, ne glede na to, kako se obrneš,
Rit zmeraj zadaj.
Podobno kot pri neznanstvenem človeku,
Določena svetost pri njem traja zelo kratek čas,
Le da je ne zamenja dolgo obdobje ničevosti,
Marveč nova oblika svetosti.
Posamezna stanja ne trajajo dovolj dolgo, da bi lahko iz fikcijonerske totalnosti doživljajočega prešla v življenje.

ZNANSTVENI ČLOVEK
1.

Pojmovna umetnost je znanost,
Tudi kadar se trudi, da to ne bi bila.
O njej zelo težko govorim, ker o njej nimam pojma.
Naslanja se na red, disciplino in bolečepuritansko skromnost,
V kateri je človeka tako malo, da ga skoraj ni več
In v resnici ni več vreden svojega imena in priimka.
Pojmovna umetnost ni umetnost, ker je tako zgodovinska,
Da je že skoraj vsa iz zgodovine
In je že skoraj Zgodovina
In že skoraj izključuje ustvarjalca.
Človek ni človek, ampak misel, ki je nastala,
Mogoče naključno, mogoče načrtno,
Iz stika med časom prej in časom po.

2.
Pojmovna ljubezen je trud znanstvenega človeka,
Da bi njegova umetnost vsaj v trenutku ljubezni ne bila znanost.
Kadar se zgodi, doživljajoči utihne, dolgo časa gleda naravnost predse
In se mirno, a zelo nespretno in dolgo časa potiho smeji.
Pojmovna ljubezen pomeni, da je človek, ki je prišel naproti znanstvenemu človeku,
V svoji pojmovnosti tako iskrov, da prestopa meje pojma, kakršne so bile prej.
V svoji znanstvenosti onemogoča stik z drugim
In je zmožna obstajati skoraj izključno samo v dolgem dolgem kabinetnem smehljaju.

3.
Znanstven človek pride v bordel z majhnim oranžnim blokom, ki se odpira navzgor
In se jemlje resno
In jemlje Svet resno in Boga in Človeka na sploh prav tako
In ne mara besed kot so Svoboda in Ljubezen,
Če niso tako majhne in natančne,
Da niso več blizu Svobodi, kaj šele Ljubezni.
Znanstven človek je tisto, čemur v ljudski govorici rečeš
Mož beseda.
Je samo toliko moža, kot je beseda, ki ga opiše,
Kot je pojem, v katerega je stlačen,
Ki je sicer širok, vendar vanj spada tako veliko sveta,
Da zanj v njem ostane zelo malo prostora.
Otožnost, ki muči znanstvenega človeka
Je otožnost Arbajt maht fraj,
Lahko bi ga cukal za brke in se delal norca iz njega,
Če ga ne bi zgodovina delala nagravžno upravičenega v njegovi resnobi.
Znanstven človek je tisti človek,
Zaradi katerega veš, da svet ni tako velik kot sta ti in trenutek
In nehaš veličastno kriliti z rokami
In se ti zgodi dolgotrajna zima
In ko vidi, da se je se je s tvojo iskrovostjo zgodilo nekaj slabega,
Postane še malo bolj otožen.
Znanstven človek je tisti,
Ki si želi, da bi se motil,
Ampak se boji, da ima prav.

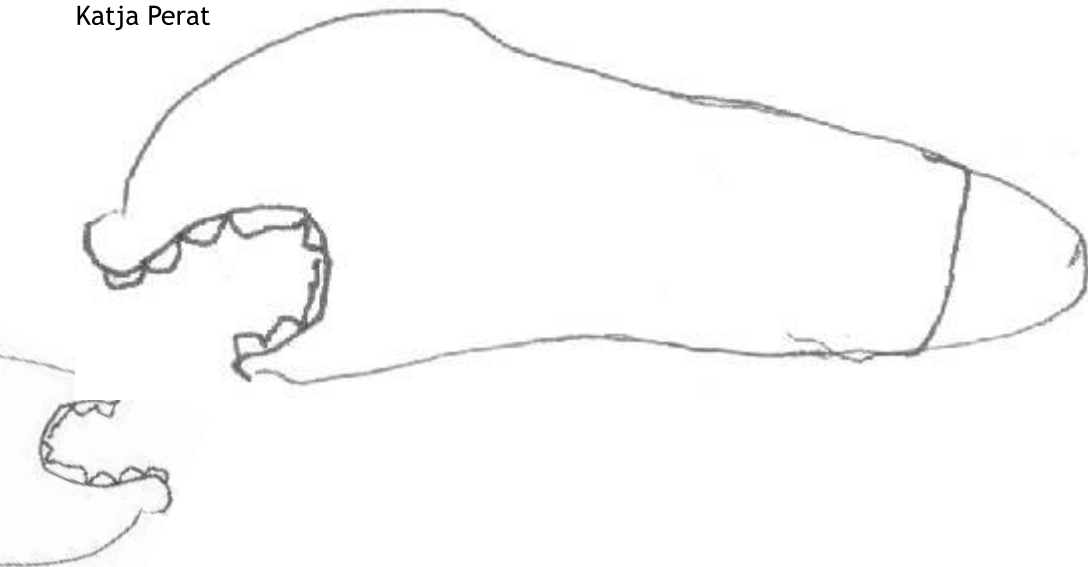
4.

Težko je misliti znanstvenega človeka kot malega človeka,
Ker je tako zgodovinski,
Da je videti velik kot zgodovina in Svet in Človek in Bog.
Nihče, razen znanstvenega človeka,
Ki tiho sedi pogreznjen med slovarje v petek zvečer,
Pravzaprav ne ve, da je tudi on ena izmed oblik malega človeka.
Samo znanstven človek ve,
Da je mali človek edina obstoječa vrsta človeka
In ko gre počasi po z linolejem oblepljenih stopnicah mimo čistilke,
Bi ji rad rekel kaj bratskega
In edini razlog, da ji ne reče ničesar bratskega, je,
Da je preveč utrujen, da bi govoril.

5.

Znanstven človek ni revolucionar,
Ker je preveč utrujen, da bi govoril.
Zanaša se na zgodovino;
Če ga bo hotela, ga bo poklicala in on bo vedel,
Da dela prav, ker svet govori skozi njegova usta
In bo opran odgovornost in bo opran krivde,
Ampak dokler ne more biti prepričan,
Dokler zastave ne bodo jasno in razločno plapolale pod njegovim oknom,
Ne more nič.

Katja Perat

Killer Tongue

Jezik kot eden temeljnih organov govornega dejanja predstavlja simbol človeške komunikacije. Jezik je most, most med govorečim in naslovnikom. Bolj ko ga stegujem, drznejša je moje sporočilo. Ko se dva jezika združita (v najboljšem primeru, če govor postane nepotreben, v najslabšem, če je sporočilo potrebno zadušiti), nastane poljub. Kako poljubiti fotografa? Potrebno je imeti zelo dolg jezik. Seveda obstaja tveganje, da se ta zaplete, a če je iztegnjen pravilno, bo segel celo za fotoapararat in obliznil deviško lice tistega, ki je naivno mislil, da v odnosu do jezikavega lahko ostane zgolj opazovalec. Če pa se poskus komunikacije izjalovi, se jezik lahko spremeni v kačo, naslovnik postane govoreči sam, fotograf pa je ponovno le nema priča, ki s kačo, govorečim in fotoaparatom sicer zapleše fatalni ples, a v svoji nemoči ostaja za lečo, kot bi ostajal za oknom, in gleda erotični razkroj govorečega, ki ga ob napadih davice pofuka lasten jezik. Killer tongue. Kar ostane, je fotografija.

Uroš Prah

6

Revolucija Nekak

1.

Spremnege besedila Idiot ne potrebuje. Namesto njega stoji za današnje dni nenavadno jasen in odločen (prepotenten pravite? Smo le krotki divjaki.) manifest. Čas je zanj. Čas je za gverilsko literarno akcijo, ki zmore in želi povedati vse tisto, česar kot paradigmatški idioti pravzaprav nikoli niste hoteli slišati, ker “je passe”, ker ste “siti mularije z manifesti”, ker ste to “že brali”. Četudi ste, niste zares Brali.

Ni vas zanimalo, da obstajajo tudi drugačni Idioti, da obstajajo Miškini - “smešni ljudje” pri katerih se jasno (sic!) čuti ambivalentnost resno-smešnega. Ta jih dela človeške. Zares Človeške - od-trgane (monotonosti, profanosti, prozaičnosti). Zavedamo se je in jo, kakor vročični junaki Dostojevskega, razgaljamo. Govorimo glasno in tudi mi poudarjamo pomen čudaštva - čudaštva ustvarjalca, misleca, producenta, pisca. Pišemo. *O koncu besede. O ustvarjalni nemoči. O tem, da je tako ali tako če sešteješ Blakea in Bukowskega povedano vse, kar se je povedati dalo. O izpraznjenih duhovnih prostranstvih. O ujetosti v jezik. O tem, da bi šel rajši gledat poročila.* In tudi o tem, da te vznurja zgodovina. Da imaš dovolj resnic. Njihovih, vaših, tvojih - vseh enakovrednih, veljavnih, pluralno osvobajajočih?! Osvobojeni postmodernisti. Tisti. Isti.

Živimo tu in zdaj. Daleč od hermetičnega opletanja z nadčutnim; le včasih opletamo. Z -izmi: z vitalizmi, z debilizmi, *ko nikoli ne vemo čisto dobro, za koga (in kaj) v resnici navijamo* in cinizmi, ko beremo propadle komparativistične izm(us)e. Iz muz? Ne! Iz bloka z obupno fasado, iz stanovanja staršev, s filozofske fakultete, iz zobozdravstvene ordinacije, s polnočnice na Metelkovi.

In potem smo spet: *Fascinirani preveč nad samimi sebi zase. Ker preveč kadimo. Ker preveč hočemo bit Nekdo. In premalo sprašujemo.*

Vprašamo: Kaj dela pesnik pozno popoldne na delovni dan. Mar veste, da gleda skozi okno, koliko voznikov se drži prometnih predpisov? Je to preveč preprosto?! Nepoetično?! Nerimano? Neberljivo? Neobjavljavljivo? Neprodajljivo? Neekonomsko? Vseeno nam je.

2.

»Debatirali smo o literaturi, večnosti in podobnih stvareh, ki gredo ljudem brez pravega posla po glavi.«
V. Bartol: Posebnost satirika Hmeljakova

Dragi bralec, začel si brati razmislek nekega študenta. Veš, da si podoben začetek nekje že zasledil, morda si ga z neko čudno, bralcem prirojeno radovednostjo celo prebral. Vsaj do polovice (?), četudi veš, da se nenazadnje vsi prispevki prve številke časopisa, ali nato od boga pozabljenih literarnih revij začenjajo enako, le da včasih v uvodni vrstici stoji odločen, glasen in malone grozeč Mi: Mi pišoč, *mi spoznavajoči*, Ml...

Morda se ti celo zdi, da si podoben začetek zasledil v kakšen romanu s konca devetdesetih, ki se je izgubljal v množtvu “že-napisanega” in je poskušal obuditi?, preseči?, parodirati?, ironizirati? nek roman iz leta 1979. Roman, ki je s svojo subverzivnostjo plodno zaznamoval neko generacijo, drugo - dosti kasnejšo, pa obsodil na večkrat le profan kavarniški razmislek o literaturi izčrpanosti in večnem vračanju istega.

Je avtor tega besedila, in prepričan sem, da z njim tudi nemajhna skupina posameznikov, zmožen premagati tovrstno skušnjava ter, paradoksalno, kljub uvodni navezavi ustvariti nekaj novega, berljivega, še nenapisanega? Morda. Zagotovo se literatura in znanstveno mišljenje nista končala s koncem nekega -izma, o čemer nenazadnje pričajo mnoga literarna in kritiška dela, ki uspešno prebolevajo travmo že videnega.

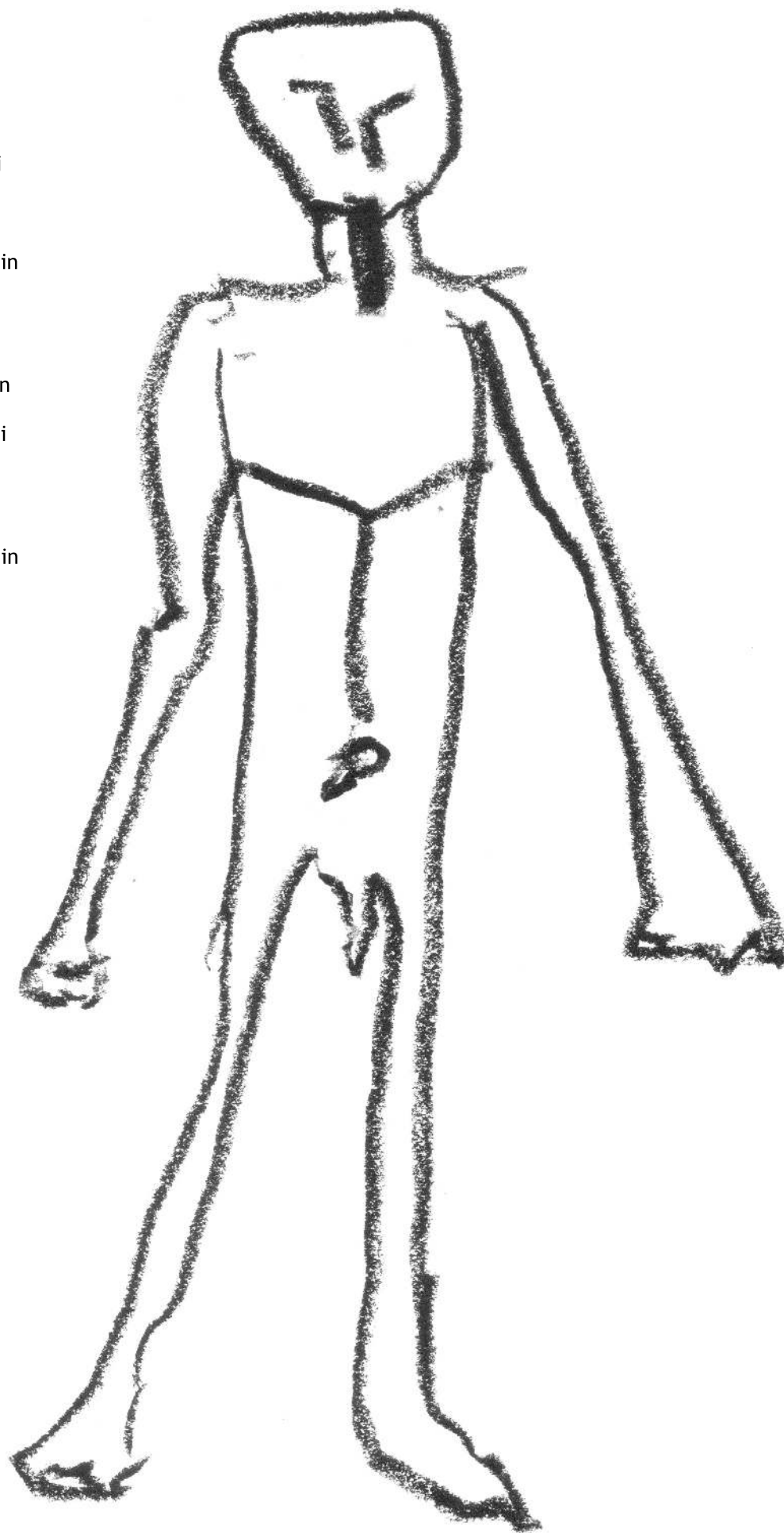
O možnostih novega nenazadnje pričajo tudi prispevki najmlajše generacije literarnih ustvarjalcev in teoretikov, ki že vidneje zaznamujejo slovenski kulturni prostor. Prepričan sem, da upravičeno. Kljub (ali ravno zaradi) idejni, nazorski in kulturni neenotnosti se oblikujejo vedno nove osebnosti in skupine, ki so sposobno suvereno reflektirati svet in družbo okoli nas. Tu so ustvarjalci Airbeletrine, tu je Aggressive Theater, tu so objave ter uprizoritve kolegov komparativistov, filozofov in

drugih “institucionalnih okvirov prostih” posameznikov/mladorimarjev, ki v pisanju, ustvarjanju in nenehni (avto)refleksiji in (samo)kritiki še vedno vidijo pomemben vir osmišljanja sebe in drugih.

Manifestni samovšečnosti in pretencioznosti navkljub, vidimo (predvsem) študenti humanisti (ena zadnjih generacij klasičnih, “trgu nepribližanih” študijskih programov) potrebo po temeljitem razmisleku, ki nam ga nalagajo tako tradicija polemičnih navzkrižnih srečavanj z literarnimi in razumniškimi očeti, kot tudi vsakdanje izkustvo in soočanje s svetom. Čutimo potrebo po konstantnem opome(-i-)njanju sveta, ki je seveda mogoč le v svobodni, ustvarjalcem naklonjeni družbi. Le-ta pa se lahko poraja v idejnem mnoštvu, v ustvarjalnosti in naporu pojma, ki presega raven monističnega ekonomskega diskurza. Verjetno je v današnjem svetu, nenazadnje v času ekonomske krize, na to ponovno potrebno opozoriti. Ne (nujno) s klicem k angažiranju, marveč s preprosto mislijo o funkciji in vlogi humanistike in umetnosti v življenju. Le z opazko, da še vedno s(m)o premišljevalci, ki stvarnosti ne sprejemajo brez želje po natančnejšem, globljem uvidu. Takem, ki omogoča vznik novih misli, novih vrstic, novih verzov; na kratko: Idiota.

Zato si na tem mestu avtor želi, da uvodoma nagovorjeni bralec še vedno vztraja in poskuša prisluhniti poskusu študenta, da bi vsaj deloma izrazil misli, ki, kakor se posmehne Bartol, *gredo ljudem brez pravega posla po glavi*. Če je s tem uspel in si pri tem nakopal podpornika ali vsaj razburil sovražnega gromovnika, je v svojem poskusu skoraj uspel. Želi si le, da se tovrsten odziv ubesedi in s tem spodbudi nadaljevanje diskusije o položaju literature, kulture in humanistike, ki ga je nova generacija razmišljujočih dolžna in sposobna opraviti. Tako v obliki kritike, esejistike in akademskega diskurza, kot tudi v obliki novega poetičnega, proznega in dramskega udejstvovanja.

Urban Ocvirk

Pisma bralcev

»Z mislimi, ki jim še vedno vršijo nad testisi,
Nekateri pesniki tukaj in v Franciji
Vzdihujejo čez naravna dejstva,
Dolgo potem, ko jih je že izčrpno obdelal Ovid.
Tulijo. Pritožujejo se
V delikatnih in izčrpanih vzorcih,
Da trzanje treh abdominalnih živcev ne more zagotoviti trajne Nirvane.«
(Ezra Pound: *Fratres Minores*, prevod THP)

»Si norec ali kaj, da jočeš za listjem v vetru?«
(Kosovel: *Prostituirana kultura*)

»Dieses weiße Papier, das kein Ende nehmen will, brennt einem die Augen aus, und darum schreibt man.«
»Ta bel papir, ki se noče končati, ti izžge oči in zato pišeš.«
(Kafka. *V nekem pismu. Ne vem več komu.*)

»What remains of beauty? What is visible? Your arms would not be able to stretch as far as necessary to form an adequate gesture for beauty. You know that, don´t you? So ... beauty remains in the impossibilities of the body.«
(Einstürzende Neubauten: *Beauty*)

»Pri tem ni šlo za novi svet, pa tudi če bi vse skupaj spodletelo. Kolumb je umrl, skoraj ne da bi ga videl, in pravzaprav niti ni vedel, kaj je odkril. Šlo je za življenje, samo za življenje - za odkrivanje življenja, za nepretrgano in večno odkrivanje, in niti malo ne za odkritje! Ampak kaj bi govoril! Slutim, da je vse, kar zdaj govorim, tako podobno najbolj oguljenim frazam, da me bodo prav gotovo imeli za učenca najnižjih razredov, ki piše šolsko nalogo z naslovom “sončni vzhod”, ali pa porečejo, da sem mogoče res hotel kaj povedati, pa se navzlic vsemu svojemu hotenju nisem znal ... “izraziti”. Ampak kljub temu pripominjam, da v vsaki genialni ali novi človeški misli ali kratko in malo v vsaki resni človeški misli, ki se rodi v glavi kogar si že bodi, zmeraj ostane nekaj takega, česar nikakor ni mogoče posredovati drugim ljudem, pa čeprav bi človek popisal cele foliante in petintrideset let razkladal svojo misel; zmeraj ostane še nekaj, kar za vse nič ne bo maralo izpod vaše črepinje, temveč bo na vse večne čase ostalo v nji; s tem boste tudi umrli, pri tem pa mogoče ne boste nikomur posredovali najpomembnejše izmed svojih misli.«
(Dostojevski: *IDIOT*, prevod Janko Moder)

» ...When your time´s on the door,
And it drips to the floor,
And you feel you can touch,
All the noise is too much,
And the seeds that are sown,
Are no longer your own ...«
(Ian Curtis: *Leaders of Men*)

»Sanje so za tiste, ki niso dovolj močni, da bi prenesli resničnost. Resničnost je za tiste, ki niso dovolj močni, da bi prenesli svoje sanje.«
(Žižek po Freudu)

»Art is a lie that makes us realize the truth.«
(Pablo Picasso)

»Človek je nesrečen, ker ne ve, da je srečen. Samo to je.«
(Dostojevski: *Besi*)

»The mass of men lead lives of quiet desperation.«
(Henry David Thoreau)

»Samo dve stvari sta neskončni. Vesolje in človeška neumnost.«
(Albert Einstein)

»Vse, kar človek resnično iz sebe napravi, brez ozirov in brez pomislekov, je zmerom dobro. Prav tako, kakor gotovo čutite, kdaj je izpregovorjena odkritosrčna beseda in kdaj konvencionalna ...«
(Ivan Cankar)

»Karkoli ljudje hočejo skriti, pred drugimi ali pred sabo, celo stvari, ki jih prenašajo nezavedno - jezik razkrije vse. To je nedvomno pomen aforizma: Le style c´est l´homme; kar človek pove je lahko kup laži - a njegov pravi jaz se razkrije vsem v načinu njegovega govora.«
(Victor Klemperer: *LTI Lingua Tertii Imperii*)

»Vsi naši pojmi, skupaj z našim kulturnim pojmom “duh” nima v svetu, v katerem živi Jezus, prav nobenega smisla. Če bi se izrazili na strogo fiziološki način, potem bi bila tu primerna povsem druga beseda: beseda idiot. Poznamo stanje bolezenske občutljivosti čutil za tipanje, iz česar izhaja strah pred vsakršnim dotikom, pred tem, da bi trdno zgrabili kak predmet. Prevedimo si takšen fiziološki habitus v njegovo skrajno logiko - kot instinktivno sovraštvo do vsakršne realnosti, kot beg v “nedojemljivo”, “nezaupljivo”, kot nasprotovanje vsaki formuli, vsakemu pojmu časa in prostora, vsemu, kar je trdno, običajem, instituciji, Cerkvi: kot domačnost v nekem svetu, ki ga ne zadeva nikakršna realnost več, v zgolj “notranjem” svetu, v “resničnem” svetu ...«
»Z nekoliko tolerance pri izražanju lahko imenujem Jezusa “svobodni duh” - nič mu ni za kaj trdnega: beseda ubija, ubija vse, kar je trdno. Pri njem pojem izkustvo “življenja”, kakršnega pozna edinole on, nasprotuje vsem vrstam besede, formule, zakona, vere, dogme. Govori zgolj o najnotrajnejšem: “življenje” oziroma “resnica” oziroma “luč”, to so njegove besede za najnotrajnejše - vse drugo, celotna realnost, celotna narava, sam jezik, ima zanj le vrednost znaka, prispodobe. - Na tem mestu se nikakor ne smemo zmotiti, pustiti zapeljati krščanskemu, se pravi cerkvenemu predsodku: Takšna simbolika par excellence je zunaj vsakršne religije, vsakršnih kultnih pojmov, vsakršne historije, vseh naravoslovnih znanosti, vsakršnega svetnega izkustva, vseh spoznanj, vsakršne politike, vsakršne psihologije, vseh knjig, vsakršne umetnosti - njegovo “védenje” ni nič drugega kot čista nevednost glede tega, da kaj takega sploh obstaja. O kulturi sploh še ničesar slišal ni, zato se mu ne zdi potrebno, da bi se boril proti njej - je ne zanika ... Enako velja glede države, glede celotnega buržuaznega reda in buržuazne družbe, glede dela, glede vojne - nikdar ni imel razloga za zanikanje “sveta”, niti slutil ni o cerkvenem pojmu “sveta” ... Zanikanje je zanj nekaj povsem nemogočega. - Ravno tako manjka dialektika, predstava o tem, da bi bilo treba vero, “resnico” dokazovati z razlogi /- njegovi dokazi so

notranja “luč”, notranji občutek slasti in samopotrditve, čisti “dokazi silnosti” -/. Takšen nauk ne more imeti protiugovorov, sploh ne dojema tega, da obstajajo tudi drugi nauki, si sploh ne more predstavljati nasprotnih sodb ... Kjer nanje zadene, se z najglobljim sočutjem žalosti zaradi njihove “slepote” - kajti sam vidi “luč” - a protiugovorov nima ...«
(Friedrich Nietzsche: *Antikrist*, prevod Tine Hribar)

»Any fool can make a rule. And any fool will mind it.«
(Henry David Thoreau)

»Materialistični nauk, da so ljudje produkti okoliščin in vzgoje, spremenjeni ljudje torej produkti drugih okoliščin in predrugečene vzgoje, pozablja, da okoliščine spreminjajo ravno ljudje in da mora vzgojitelj sam biti vzgojen. Zato pripelje nujno do tega, da razdeli družbo na dva dela, od katerih je eden vzvišen nad družbo. Sovpadanje spreminjanja okoliščin in človeške dejavnosti je moči dojeti in racionalno razumeti le kot prevratno prakso.«
(K. Marx, *Teze o Feuerbachu*, 3. teza)

»Brez grožnje s kaznijo, ni nobene radosti ob poskusu bega.«
(Kobo Abe: *Ženska z peščin*)

»We all know this sad story. But we do not know the end of it.«
(Doris Lessing)

» ... it is a tale
Told by an idiot, full of sound and fury,
Signifying nothing.«
(Shakespeare: *Macbeth*)

